Christo quare cum suis non jejunaret, 244, 2. Eorum obstinatio audientium Joannem et Christum ex curiositate, 288, 2 et seqq. Illum dicebant habere dæmonium, quia austere vivebat ; hunc, quia communem vitam sectabatur, vocabant gulosum, 289, 1. Putabant Christum merum esse hominem, 239, 2. Eum, cum venit, agnoscere noluerunt, quia humilem videbant, XVI, 569, 2 ; 574, 1, 2. In eo ignorantia crassa laborarunt, 569, 2. Judicabant de Christo secundum carnem, 437, 1. Cur de Patre ejus inquirant, 438, 2. Quibus Christus respondet caute, *ibid.* et seq. Scire debebant eum nonnisi a Deo missum, 464, 1. Eorum superbia in spernenda Christi doctrina. XV, 292, 1. Illorum infidelitas in doctrina Christi rejicienda, XVI, 443. 2. Cur eos Deus non sinit intelligere dicta a Christo, 444, 1 ; 449, 1. Eorum negantium e Galilæa Prophetam unquam venisse, testimonium falsum, temerarium et stultum est, 429, 2 et seq. Erant Christo adversarii quam maxime, XV, 306, 1 ; 352, 2. Miracula ejus tacite perstringunt, 311, 1. Christum vocant Samaritanum, XVI, 451, 1. Et dicunt eum habere dæmonium, 451, 2. Faciunt Christum magum, qui ope dæmonis faciat miracula, XV, 251, 2. Illorum cæcitas, XI, 663, 1. Cur a Christo vocentur cæci, XV, 353, 1. Eorum cæcitas proveniebat ex priore invidia eorum, 322, 1 et seq. Horum obstinatio tempore Christi, VI, 392, 1. Ipsorum incredulitas et obstinatio, XVI, 478, 2 ; 576, 2. Eorum mendacium et æmulatio contra Christum, XVI, 190, 2. Christi gloriam invidebant, 377, 1. Ex odio et invidia Christum admittere noluerunt, XV, 387, 1. Eorum in ipsum odium et rancor, XVI, 376, 2 et seq.

Cur Pharisæi a Christo signum e cœlo petant, XV, 311, 1 ; 361 et seqq. Quare ei quæstionem de uxoris dimissione proposuerint, 418, 2. Cornutam quæstionem ei proposuere, 301, 2 ; 476, 2. Ei adulantur, 477, 2. Erant similes vulpi, XVI, 191, 1. Christum intricare volentes, in laqueum suum inciderunt, XV, 478, 1 : 480, 2. Ei ignorantiam Scripturarum affingere volunt, 483, 1. Docentur ab eo de persona Messiæ, 485, 1. Eorum dolus in accusatione adulteræ, XVI, 432, 2 ; 434, 1. Urgent graviter paralyticum ad piscinam a Christo sanatum, 375, 2. Christum initio scenopegiæ quærebant, ut eum caperent et occiderent, 419, 1. Eum dicebant insanire, quod ipsos diceret sibi mortem machinari, 421, 2. In eum insurgunt quod sabbato paralyticum curasset, *ibid.* et seqq. Eorum iniquum judicium, 422, 2 et seqq. Erant e magistratu, et apud pontifices Jesum accusarunt, 424, 2. Ex cæci nati curatione sumpserunt occasionem Christum calumniandi, 462, 2. Cur cæcum iterum, iterumque interrogent, *ibid.* Cur aggrediantur parentes ejus, 463, 1. Anxia eorum de eo disquisitio. *ibid.* Ei maledixerunt, 463, 2. Confessionem ex ore Christi elicere volentes, quod ipse esset Messias, id faciunt ejus calumniandi causa, 478, 1.

Christo mortem declinabant a longo tempore, XVI, 441, 1. Pharisæi de Christo necando consultant, XVI, 498, 1. Cur sibi a Romanis ob illum indemnem metuant, *ibid.*, 2. Hunc metum prætexunt tantum suæ invidiæ et odio in Christum, 498, 2 ; 499, 2. Statuunt eum interficere, 500, 2. Circa Pascha eum capere volunt, XVI, 501, 2. Cur Lazarum redivivum interficere voluerint, 507, 1. Christum quamprimum de medio tollere satagunt, 507, 2. Neminem ad mortem damnabant, 609, 1. Petunt a Pilato ut Christi sepulchrum jubeat custodiri, rabie et odio ejus flagrantes, XV, 641, 2 et seq. Timebant ne resurgeret, 642, 1. Conati ei resurrecturo omnimodis occludere exitum, resurrectionis miraculum et fidem auxerunt, 642, 2.

5° *Pharisæorum pœna iis a Deo inflicta.* Peccatorum impleta mensura erant evertendi, XV, 495, 1. Eorum labores magni et sudores pro lege Dei, sed sæpe inutiles, 444, 2. Octies iis væ Christus intentat, et quid per hæc innuat, 491, 1. Sua nequitia meruere occupari a dæmone, et a Deo puniri, 314, 1 et seq. Eorum interitus et excidium a Christo prædicitur, 471, 1 et seqq. Quomodo sint maledicti, XVI, 429, 1. Quomodo Christum essent quæsituri et non inventuri, XV, 425, 1, 2. Quomodo eos in peccato suo morituros dixerit Christus, XVI, 440, 2. Cur gravius accepturi sint judicium, XV, 491, 2. A Ninivitis coarguentur in die judicii, 313, 1. Et a regina Austri, 314, 1.

PHARISÆUS de quo Christus parabolam sumit. Pharisæus quomodo se ad orandum composuerit, XVI, 241, 2. Cur steterit : populi Judaici symbolum est, *ibid.* Quare oraret apud se : ejus fastus et jactantia, 242, 1. Quomodo orans Deo gratias ageret, *ibid.* Omnes sceleratos reputat, se solum justum, *ibid.* Quot peccata orans committat, 242, 2. Quas daret decimas, *ibid.* Ejus superbia, 243, 1. Ejus oratio cassa fuit, 244, 2.

PHARMACUM. Pharmaca a Deo sunt creata, X, 271, 1, 2. Nec ea vir sapiens abhorret, 271, 2.

PHARUS. Pharus insula vicina Alexandriæ turrim habet quæ navigantibus igne collucet, XIV, 191, 2.

PHASE. Phase non fuit celebratum in deserto post egressum e Sina, II, 230, 1. Debebat illud manducare etiam is qui abstinentiam a carnibus voverat, 230, 2. Immundi non poterant id comedere, *ibid.* Sed in secundum mensem differre debebant, *ibid.* Quid faciendum, si adhuc secundo mense erant immundi, 231, 1 (*Vide* Pascha).

PHASITIGRIS. Phasitigris videtur esse fluvius Phison, IX, 659, 2.

PHASSUR. 1° Phassur quid nomine suo significet, XII, 386, 1. Phassur, filius Emmer, non fuit pontifex, sed tantum e templi præfectis, 158, 1.

2° Phassur filius Melchiæ, alius a Phassur filio Emmer, æque ut hic in Jeremiam iniquus fuit, XII, 167, 1.

PHATHAHIA. Phathahia jurisperitus constitutus ab Artaxerxe ut cum Nehemia causas litesque populi dijudicaret, IV, 255, 2.

PHATUEL. Phatuel pater Joel quid hebraice significet, XIII, 476, 1, 2.

PHAVORINUS. Phavorinus astrologos judiciarios egregio dilemmate perstringit, XII, 90, 1.

PHELTIAS. Pheltias, filius Banaiæ, princeps et dux erat populi, XII, 583, 1.

PHENENNA. Phenennæ contra Annam protervia ob proles, et quomodo illa repressa, III, 258, 1, 2 ; 266, 1, 2 et seq. ; XIII, 407, 2.

PHERECYDES. Pherecydes animi immortalitatem docuit, IX, 5, 2.

PHERON. Pheron, Ægypti rex, aspectu feminæ non adulteræ, visum recuperavit, X, 9, 1.

PHIALA. 1° Phialæ vocis quod sit etymon et significatio, et quale sit vas, XXI, 294, 1, 2. In iis adolebatur thymiama in templo Salomonis, 130, 1 ; 295, 1. Phialæ tabernaculi describuntur, I, 649, 2. Phialarum in templo triplex erat usus, XIV, 544, 1. Magna earum illic erat copia, *ibid.* et 2. Est phiala lebete sacratior, *ibid.* et seq. Omnes erant templi, *ibid.*

2° Phialas suas quomodo angeli effudisse intelligantur, XXI, 297, 2. Phialæ et citharæ seniorum quid significent, 127, 2.

3° Phialæ templi mystice sunt concionatores, I, 649, 2. Phiala nomine metaphorice vocatur lectus, VI, 265, 1.

PHIGELLUS. Phigellus an a S. Petro creatus episcopus Ephesinus, XVIII, 584, 1. Amicitiam cum beato Paulo finxit, XIX, 280, 2.

PHILADELPHIA urbs. Philadelphia urbs Mysiæ ubi sita, unde dicta, XXI, 28, 1. Alia est Philadelphia in Syria, *ibid.*

PHILADELPHIA ut virtus. Philadelphia Christianorum quanta esse debeat, XX, 322, 1.

PHILANTROPIA. Philantropia Dei in homines summa, XIII, 95, 2 ; XVI, 344, 2. Philantropia Dei multa admiranda continet, XIX, 337, 1 (*Vide* Dei bonitas).

PHILASTRIUS (S.). S. Philastrii zelus et lenitas, X, 454, 1.

PHILASTRIUS scriptor. Philastrii locus restitutus, III, 292, 1.

PHILAUTIA. Philautia plerique laborant, V, 509, 1. Ea laborat homo maxime audito adulatore, VI, 395, 1. Philautia quam sit noxia, XVIII, 574, 2: *Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit.* Est multorum malorum causa, XIX, 299, 1 : *Hoc autem scito, quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa ; et erunt homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, immites, sine benignitate, proditores, protervi, tumidi, et voluptatum amatores magis quam Dei.*

PHILEMON. Philemon non fuit e septuaginta discipulis, XVI, 144, 1. Philemon erat civis Colossensis, apud suos nobilis; ejus domus ecclesia fuit, et diu permansit : ejus pietas et hospitalitas, XIX, 342, 2.

PHILETUS. Philetus resurrectionem negavit, XVIII, 401, 2; XIX, 289, 2.

PHILIPPENSES. Philippenses Epaphroditum suum apostolum cum muneribus ad Paulum miserunt, XIX, 1, 1. Erant in eum liberales, 67, 2. Pro Evangelio multa sunt passi, 6, 1.

PHILIPPI urbs. Philippi, urbs Macedoniæ, a quo restaurata, XVII, 309, 2. An ad Thraciam pertineat, *ibid.* Philippi urbs describitur, XIX, 1, 1.

PHILIPPICUS. Philippicus imperator impius, imperio et luminibus privatus est, XII, 176, 2.

PHILIPPIDES. Philippides cur munus consiliarii regii declinaret, XXI, 101, 1.

PHILIPPUS Macedoniæ rex. Philippus Macedo puer unde regni augurium accepit, XXI, 62, 1. Philippus omnia sua bene gesta videri volebat, IX, 223, 2. Quo pacto ad modeste de se sentiendum excitaretur, IX, 419, 1. Qua ratione animi sui insolentiam represserit. XII, 175, 2. Conviciatoribus gratias agebat, XX, 29, 2. Quomodo detractorem et adversarium sibi beneficiis devinxerit, XIII, 430, 1. Ejus de belli duce sententia, IV, 438, 1, 2. De ejus vigilantia dictum Parmenionis, XXI, 67, 1.

PHILIPPUS (S.) Apostolus. 1° Philippi etymon græcum et hebræum, XV, 256, 2 et seqq. S. Philippus a Christo fuit vocatus in Galilæa, XVI, 319, 2. Primus apostolorum vocatus est voce exteriore Christi, 321, 2. Cur tam cito eum sit secutus, *ibid.* Erat Nathanaeli amicus, 322, 1. Quomodo huic Jesum describat, *ibid.*, 2. E testimonio Joannis credidit Christum esse Dei filium, sed in confuso, 523, 2. Candidus erat, sed non ita acutus, XV, 341, 2. An petierit prius sepelire patrem quam Christum sequeretur, 232, 2. An genuerit filias ante apostolatum, XVIII, 319, 1. Quam fuerit sincerus et candidus ; ejus cœlestis spiritus et charitas, XXI, 390, 1, 2. S. Philippus in crucem Hierapoli actus est, XVIII, 534, 2. Quo anno cruci affixus, XVII, 5, 1. Ejus typus fuit Manasses patriarcha, XXI, 397, 1.

PHILIPPUS diaconus. Philippus diaconus non fuit apostolus, XVII, 164, 2. Ejus elogium, 165, 1. Est missus ab apostolis Samariam, 194, 2 et seq. Eunuchum Æthiopem docuit, 205, 2. Raptus est ab angelo ob tres causas, 206, 1. Azoti primus Evangelium prædicavit, XIV, 456, 1. Habitavit Cæsareæ in Palæstina, 206, 2. Quatuor filias habuit virgines, spiritu prophetico donatas, XVIII, 319, 1.

PHILIPPUS NERIUS (S.). S. Philippus Nerius charitate vulneratus languebat jugiter, VII, 563, 2. Omni petenti quod poterat, solatium dabat, XV 175, 1.

PHILIPPUS maritus Herodiadis. Philippus Herodiadis maritus quando mortuus : ejus modestia et justitia, XV, 689, 2.

PHILIPPUS II AUGUSTUS rex Franciæ. Philippi Augusti Franciæ regis edictum primum contra blasphemos fuit, XI, 466, 1. Item contra ludiones, histriones et tibicines, quos aula expulit, *ibid.*

PHILIPPUS IV PULCHER rex Franciæ. Philippus Pulcher unde sic cognominatus, IV, 368, 1. Philippo Pulchro Franciæ rege instigante, extincti sunt Templarii, IV, 434, 2.

PHILIPPUS II Hispaniarum rex. Philippus II Hispaniarum rex dictus est Prudens, V, 555, 2. Philippi regia gravitas percellebat accedentes ad eum, IV, 399, 2. Fuit iræ potens, VI, 14, 1. S. Laurentio templum ædificavit ob victoriam quam S. Laurentii die festo et patrocinio fuerat consecutus, XII, 813. 2. Philippi morientis monita ad filium, II, 511, 2 et seq.

PHILIPPUS III Hispaniarum rex. Philippi III de regia dignitate sententia, X, 327, 1. Ejus pietas in vita, et in morte timor de Dei judicio, XIII, 313, 2.

PHILIPPUS IV Hispaniarum rex. Philippus IV tota Hispania lupas et lupanaria publica lege ejecit, IX, 527, 1.

PHILIPPUS SOLITARIUS. Philippi Solitarii in supputatione annorum a mundo condito error, XXI, 351, 1.

PHILIPPUS HOVARDUS. Philippus Hovardus, comes Arondeliæ, patienter bonorum est passus jacturam, et sancte in carcere vixit, XIX, 464, 2.

PHILIPPUS MELANCHTON. Philippus Melanchton Evangelii codicem semper penes se habebat, XV, 9, 2. Sine Pauli Epistolis nec cubabat, nec cœnabat, XVIII, 4. 2 et seq. Ejus commenta in easdem, *idib.* Ejus de veritate Eucharistiæ assertio, 361, 1. Deo ascribit bona et mala opera hominum, VI, 5, 1. Auctor fuit Lutheranorum protestantium, XXI, 301, 2.

PHILISTÆA. Philistea erat pars terræ Chanaan, XIV, 290. 1. Quinque habuit urbes et satrapias, XIII, 542. 2. Hæ fuerunt Judæis infensissimæ, et perenne cum eis bellum gessere, *ibid.* Philistæa quando ad judaismum, et deinde ad christianismum transierit, XIV, 290, 2.

PHILISTINI. Philistinorum quinque satrapiæ, XIV, 288, 2. Philistinorum quinque satrapiæ pertinebant ad tribum Juda, III, 83. 2. Philistini fuere jurati et pene perpetui Hebræorum hostes, X, 547, 1; XIII, 519, 1. Quando Judæos captivos Idumæis hostibus infenssimis vendiderunt, XIII, 543, 2. Philistini per tonitrua et fulmina sub Samuele profligati, X, 478,2. Philistæorum omen Deus in bonum direxit, XIV, 34. 1. Philistinorum clades et attritio per Ezechiam regem, XI, 294, 2. Philistini sunt typus idololatrarum et Turcarum, X, 548, 2.

Philistæi et Gentiles cum Judæis per Christum in unam Ecclesiam coaluere, XIV, 456, 2. Apud Philistinos quam olim viguerit Ecclesia Christi, XI, 270, 1, 2.

PHILO. Philo Judæus potissimum Alexandriæ floruit, XIV. 192, 1. Ejus de Dei ope impetranda fiducia, X, 555, 1. Quid responderit aula Caligulæ ejectus, XIX, 516, 1.

PHILO Byblicus nugator et erro, III, 125, 2. Philonis error dicentis stirpem Salomonis in Ochozia defecisse, IV, 50, 1.

PHILOMELA. Philomela quamdiu cantet, X, 375, 2. Ejus melodia, *ibid.* Mane aves cæteras modulando antevertit, *ibid.* Pullis præcinit ut cantare discant, 95, 2. Philomelæ raptis ovis vel pullis lugubre melos edunt, XIV, 71, 1, 2. Philomelæ ægrotæ formicarum ovis convalescunt, V, 157, 2.

PHILOSOPHIA. Philosophiæ encomium, et descriptio. IX, 1, 2; 2, 1, 2. Ejus definitio, 4, 2. Philosophia est via ad sophiam, VIII, 404, 2. Est animi reditus e tenebrosa vita, XIV, 534, 2. Philosophia est mortis meditatio, X, 345, 2. Philosophia prius fuit apud Hebræos quam apud Græcos, IX, 4, 2; 5, 1. Philosophia et Physica quomodo Scripturæ sint adaptandæ. I, 28, 1. Philosophia, Mathesis, Poesis. etc., necessario doctrinæ sacræ contra gentiles et hæreticos inserviunt, III, 340, 2. Philosophiæ fructus, XIX, 502, 1. Qualem Philosophiam Paulus deprimat, 19, 1; 85, 2. Philosophiam venalem qui habeant, XIV, 318, 2.

PHILOSOPHICA. Philosophica sex axiomata fidei repugnantia, XIX, 86, 1.

PHILOSOPHUS. 1° *Quinam philosophi nomine vocarentur.* Ethices periti olim proprie philosophi dicebantur, IX, 2, 2. Si qui non erant ethici, sophistæ vocabantur, *ibid.* Philosophi quam fuerint sapientiæ et ethices studiosi, 29, 2; 30, 1; VIII, 404, 2. Philosophus est idem quod vir constans et mortificatus, VI, 106, 2.

2° *Philosophorum priscorum doctrina et errores.* Philosophorum de immortalitate sententiæ, VII, 157, 2. Virtutis cultores cœlo asserebant, IX, 12, 2. Eorum sensa de æternitate, *Job*, 247, 2. Philosophi prisci ab Hebræis suam hausere sapientiam, V, 246, 2; IX, 29, 2.

Philosophorum quorumdam crassi errores, I, 5, 1 et seqq. Eorum de Deo errores, I, 478. 1. Eorum de Deo inscitia, IX, 131, 2. Eorum vanitas in Deo non agnoscendo, XVIII, 51, 2. Multi philosophi idola coluere, 49, 1. Multi fuere athei, XVII, 321, 1. Philosophi omnia fato tribuebant, tam bona quam mala, VI, 6, 1. Ex creaturis SS. Trinitatem non cognoverunt, XVIII, 50, 1. Patrem etiam vocant mentem, et Filium Verbum, XIX, 388, 2. Loquaces philosophi similes sunt ranis, I, 501, 2. Philosophi superbi tropologice accipiuntur per Moabitas, XII, 685, 1, 2. Philosophi sunt hæreticorum patriarchæ, XI, 132, 1; XIX, 85, 2.

3° *Philosophorum qualis modus docendi, et fructus.* Usi sunt olim in docendo apologis, IX,

25, 2. Philosophi multi veteres sua dogmata per ænigmata et symbola tradiderunt, XIII, 223, 1. Philosophi prisci per varias provincias peregrinabantur, X, 199, 2. Philosophi quidam impostores post Christi tempora orbem docendo obierunt, XVII, 9, 1, 2. Multi eorum tempore apostolorum orbem circuibant, specie pietatis et eloquentiæ populos a Christo ad se traducere conantes, XVIII, 253, 2. Carentes veris virtutibus, gratia et gloria sectatores suos amisere, fide inclarescente, VI, 6, 2. Non facientes quæ alios docebant, parum fructus faciebant, XV, 158, 2. Philosophorum sapientiam omnem meram esse fatuitatem ostendit Deus per Christum, XI, 443, 2 et seqq. Eorum sectæ omnes evanuere, X, 306, 1. Nonnulli eorum Christo se subdidere. 484, 1. Philosophi christiani effigies. I, 695, 1. Vir philosophus periculis obduratus, XIX, 278, 1.

4° *Philosophorum qualis vita.* Primo. *Eorum virtutes naturales.* Philosophi a vinolentia, gula, luxuria ex amore sapientiæ abstinuerunt, VI, 45, 2. Plerique fuere frugales, XIX, 256, 2. Philosophorum Atheniensium qualia essent convivia, 251, 1. Eorum multi paupertatem divitiis prætulerunt, et opes sprevere ut toti philosophiæ vacarent, VI, 198, 2. Plerique philosophi nudipedes incessere, XVII, 264, 1. Philosophorum in frænandis passionibus perfectio, *Job*, 148, 2. Philosophorum quorumdam in injuriis patientia, XV, 173, 2 et seq. Nonnulli in tribulationibus sunt gavisi, XX, 14, 2. Mortem contempserunt, XVIII, 151, 1. Eam docebant homini esse naturalem, 98, 1. Eorum multi spe immortalitatis violentas sibi manus intulere, IX, 12, 1.

Secundo. *Eorum vitia.* Philosophi fuere vanæ gloriæ mancipia, IX, 9, 2. Fuere pæderastia infames, XVIII, 53, 1. Pollutionem non censebant esse vitandam. 650, 2 et seq.

PHILOTHEUS. Philotheus est nomen libri Theodoreti, in quo de anachoretarum historia agit, XVIII, 45, 2.

PHILTRUM. Philtra veneficarum unde fiant, XXI 313, et seq. Philtrum ex nucleis olivarum quale, XII, 463, 1. Et ejus carmen, *ibid.* Philtrum puellarum Babyloniarum, 667, 2.

PHILUMENA. Philumena Apellis fuit ab angelo malo imbuta, XVIII, 518, 1.

PHINEES. Phinees Eleazari filius an fuerit inter exploratores ad Rahab missos, XX, 132, 1. Phinees sacerdos fuit tertius in gloria ab Aarone, X, 464, 1. Etymon nominis illius, 464, 2. Triplex ejus gloria triplicis virtutis, 464, 1. Phinees zelus, II, 340, 2. Imitatus est zelum Moysis, X, 464, 1. Principem tribus Simeon fornicantem et idololatrantem occidit, *ibid.* Ejus zelus Deo mire placuit, *ibid.*, 2. Quomodo factus sit princeps sanctorum, 465, 1. Ob eum zelum meruit pontificatum stabilem et perpetuum, II. 340, 2; X, 465, 1; XIV, 571, 1. Phinees an idem sit cum Elia, et adhuc vivat, II, 342, 1 et seq.; X, 465, 2; XIV, 571, 2. Usque ad tempora Davidis vivere non potuit, X, 465. 2. De ejus successione, II, 342, 2. Phinees est zeli et rectitudinis exemplar, 341, 1.

PHISCO. Phisconis regis Ægypti crudelitas, X, 227, 2.

PHISON. Phison quis fluvius, II, 83, 2. Phison non est Ganges, sed alius ex confluxu Euphratis et Tigris, IX. 659, 2.

PHLEGMATICUS. Phlegmatici apti sunt ad regendum, V, 555, 1, 2. Sunt aquei, X, 447, 1.

PHOCAS imperator. Phocas Deo permittente ad imperium evectus, ut improbos castigaret, XVII, 459, 2. Phocas malus fit imperator ob peccata plebis, III, 307, 1, 2. Mauritium occidit una cum uxore et filiis, XIII, 69, 2. Quæ anathemata Deo velut primitias victoriæ obtulerit, II, 365, 1. Asyli jure gaudere volentes pacifice educi templo passus est, 385, 1. Temulentus suis ob multa scelera exosus ab Heraclio Africæ prætore, vita et imperio exuitur, XI, 340, 1.

PHOCENSES. Phocenses patria egressi divis se devoverunt, si de ea repetenda cogitarent, XXI, 330, 2.

PHOCION. Phocion Atheniensis quam generose munera respuerit, I, 381, 2; II, 313, 1. Ejus paupertas, XVII, 136, 2. Nunquam risit, IX, 572, 1. Oblitus est injuriæ irrogatæ, XVII, 217, 1. Injuriæ sibi illatæ filium oblivisci jussit, XV, 176, 2. Amico iniqua petenti morem gerere noluit, XIX, 120, 2. Eum uxor mundum suum vocabat, XVIII, 667, 1; XIX, 204, 1. Displicuerunt ei mores Atheniensium, II, 242, 1.

PHOCYLIDES. Phocylides per gnomas sua dogmata tradidit : quando vixerit, IX, 30, 1. Ejus ethica, *ibid.*

PHŒBE. Phœbe quomodo dicatur soror Pauli. XVIII, 242, 1. Fuit latrix epistolæ ad Romanos *ibid.* Ejus elogium, *ibid.*

PHŒDO. Phœdo adolescens prodigus a Socrate ad philosophiam est traductus, XIII, 284, 2.

PHŒNICES. Phœnices orti ab accolis maris Rubri, XIV, 42, 2. Phœnices varii erant etiam extra Syriam, XV, 355, 1. Phœnices inventores artis nauticæ, bellicæ, siderum, litterarum ferebantur, XII, 442, 1; 699, 2 et seq.; XIV, 453, 1. Nauticæ et mercaturæ erant peritissimi, XII, 442, 1; XVII, 247, 2. Veneri donum dabant de filiarum prostitutione, XIV, 79, 1.

PHŒNICIA. Phœnicia quæ regio. XVII, 247, 2. Phœnicia unde nomen habeat, IX, 636, 1. Phœnicia erat Judææ confinis, XV, 355, 1. Phœnicia ad terram promissam pertinet, sed nunquam fuit subacta, III, 124, 1, 2. Phœnicia ad sortem Judæorum pertinuit, sed Salomon ei Hiram regem Tyri dominari permisit. I, 407, 1; II, 377, 1.

PHŒNICIUM. Phœnicium mare et Tyrium quomodo vocari possit Rubrum vel Erythræum, XIX, 42, 2.

PHŒNIX urbs. Phœnix urbs Cretæ est, XVII,

626, 1. Phœnix portus fuit in Creta, XII, 684, 2.

PHŒNIX avis. 1° Phœnix an et qualis avis sit, *Job*, 175, 6. Phœnix an unica tantum avis existat, I, 64, 2; XV, 99, 2. Non est vera avis, sed fabulosa, non est nisi sol, I, 140, 2; X, 389, 1; XIV, 609, 1, 2. Phœnix hieroglyphicum ac symbolum est solis, XII, 282, 2. Cur hæc avis conficta, *ibid.* Phœnix est sol, non avis, 722, 1. Φοίνιξ tam palmam quam phœnicem significat, IX, 636, 1. Phœnicis et palmæ similitudo, XXI, 174, 1. Apologus phœnicis et viperæ, quo laudatur cœlibatus, VIII, 344, 1.

2° Phœnix avis est imago Christi morientis et resurgentis, XI, 637, 2; XIII, 462, 2; XIV, 610, 1; XVII, 48, 2. Phœnix symbolum est Christi et Christiani, XX, 616, 1. Symbolum est resurrectionis nostræ, XIII, 462, 2; XVIII, 89, 2; XIX, 480, 1; XX, 399, 2. Hinc sarcophagis plurimorum martyrum est insculptus, XX, 399, 2; 616, 1.

PHOTINA. Photina dicta est Samaritana conversa, XVI, 364, 2; 365, 1 (*Vide* Jesus Christus, Samaritana).

PHOTINUS. Photinus Christum negabat esse Deum, XV, 220, 2. Docebat Filium per se non subsistere, XIX, 353, 2. Item non formam, sed energiam Patris esse, 23, 2. Docuit Christum fuisse purum hominem, et ob sua merita divinitatem meruisse, XXI, 133, 1.

PHOTIUS. Photius, patriarcha Constantinopolitanus censet Spiritum sanctum a solo Patre procedere XVIII, 31, 1.

PHRAORTES. Phraortes Cyaxaris pater in obsidione Ninives cum copiis interiit, XIV, 173, 2.

PHRASIS. Phrases et loquendi modi varii Prophetarum, XI, 73, 2 et seq. Phrasis duodecim Prophetarum est symbolica, XIII, 223, 1 (*Vide* Prophetæ). Phrases aliquæ S. Joanni peculiares, XVI, 290, 2.

PHRENETICUS. Phrenetici ægri in medicos se curantes stomachantur, VI, 318, 1.

PHRYGES, PHRYGIA. Phryges primum bigas junxerunt, XII, 698, 1, 2. Aurigæ periti erant, *ibid.* Phryges necabant eum qui quodpiam agriculturæ instrumentum sustulisset, IX, 232, 2. Phrygia multa mancipia dabat, VI, 406, 2. Phryges erant cultui angelorum addicti, XIX, 93, 2; 95, 2. Erant illiberali et servili ingenio, 341, 1, 2.

PHRYGIONICA vestis. Phrygionicæ vestis species variæ et inventores, XII, 608, 1, 2.

PHTHIRIASIS quis sit morbus, XVII, 271, 2. Phthiriasis, sive pedicularis morbi causa et effectus, IV, 540, 2. Quinam ea puniti, *ibid.*

PHUL. Phul cum Arbace capit Ninivem et monarchiam Assyriorum dividit, IV, 62, 2. Vocatur in auxilium a Manahem, *ibid.*

PHUR, PHURIM. *Phur* an sit vox hebræa, an persica, IV, 387, 2. Idem est quod sors, a qua dictum est festum Phurim, *ibid* et 2. *Phurim* dies quos vocarent Judæi, XIV, 446, 2.

PHYLACTERIUM. Phylacteria quid sint, et quare gestarentur, XV, 489, 1. Phylacteria Judæorum quænam essent, et quem ad usum adhiberentur, V, 185, 1. Phylacteria pharisæorum qualia erant, I, 547, 2. Quatenus ea a Christo carpantur, V, 182, 2.

PHYSIOGNOMIA. Physiognomia an de internis animi affectibus et sensibus recte judicet, IX, 541, 1. Ejus artis fundamenta, *ibid.* Physiognomia oculorum, X, 8, 1.

PIACULARIS. Piacularibus victimis veteres iratum numen propitiabant, XII, 571, 2. Piacularis victima Hebræis erat hircus emissarius, XVIII, 284, 2.

PIASTUS. Piastus rusticus qua via et arte ad regnum Poloniæ evectus sit, XII, 633, 2.

PICA. Pica est avis Baccho sacra, cur, VI, 484, 1.

PICTORIA ARS, PICTURA. Pictura ab umbra initium sumpsit, VIII, 578, 2; XVII, 150, 2. Pictoria ars in umbris et coloribus sita est, V, 571, 2. Pictura palmarum quid mystice designet, XII, 799, 1.

PIETAS, PIUS. 1° *Quid sit pietas, ejus notæ, signa et actus.* Pietas quadrupliciter accipitur: *primo*, pietas rectissimæ vitæ norma est, et conversationis optimæ disciplina; *secundo*, misericordia et beneficentia in proximum; *tertio*, Dei contemplatio; *quarto*, optime et propriissime, pietas est Dei cultus et sincerus erga eum affectus, ac studium internæ devotionis excitans ad spem, timorem et amorem Dei, XIX, 229, 1, 2: *Exerce autem teipsum ad pietatem; nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est, pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ quæ nunc est, et futuræ.* Pius proprie quid sit, XXI, 292, 2. Pietas duplex est, una in Deum, altera in proximum, X, 436, 1: *Illi viri misericordiæ sunt, quorum pietates non defuerunt.* Pii et humiles, paucissimi respectu impiorum, *Psalm.* II, 257, 1. Pii semper sibi fingunt Deum præsentem, XIII, 182, 2. Pietas est condimentum patientiæ, XX, 417, 2: *Vos autem curam omnem subinferentes, ministrate in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam, in scientia autem abstinentiam, in asbtinentia autem patientiam, in patientia autem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis charitatem.* Debet hæc condi amore fraterno, *ibid.* Pii reverentur sapientiam, V, 31, 1. Qualem sapientiam a Deo nanciscuntur, X, 423, 2: *Omnia autem Dominus fecit, et pie agentibus dedit sapientiam.* Pii lucem amant, et oculos hominum, V, 44, 1: *Sapientia foris prædicat, in plateis dat vocem suam. In capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua.* Eorum verbis respondent facta, 448, 1: *Lingua sapientium ornat scientiam: os fatuorum ebullit stultitiam.* Pauca dicunt, sed multa præstant, *ibid.* Pium esse

inter improbos signum est magnæ et probatæ virtutis, VI, 373, 1, 2: *In exultatione justorum multa gloria est: regnantibus impiis, ruinæ hominum.* Pietatis decus lucet ex impietatis dedecore, X, 176, 1: *Contra malum bonum est, et contra mortem vita: sic et contra virum justum peccator.* Pietas summa est pulchritudo, 219, 1. Pii sunt terra desiderabilis, *Job*, 593, 1. Pietas non tollit politiam, neque regnum temporale, XVI, 499, 1. Pietas a mundanis putatur vanitas, XIV, 601, 1, 2: *Invaluerunt super me verba vestra, dicit Dominus. Et dixistis: Quid locuti sumus contra te? Dixistis: Vanus est, qui servit Deo, et quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus, et quia ambulavimus tristes coram Domino exercituum?* Pietatem simulant hæretici, XIX, 300, 1: *Habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes.* Imo omnem pietatem exterminant hæretici, XXI, 202, 1. Pietas aliquando suadet peregrinationem ex uno loco ad alium, VI, 336, 2. Pii plangunt Christi necem in ejus funere, impii plangent in die judicii, XIV, 514, 2. Pii mortem optant, *Job*, 332, 1. Pietatis cura præcipua sit, *Job*, 18, 1. Pietatem colere rex imprimis debet, VI, 257, 2: *Aufer rubiginem de argento, et egredietur vas purissimum; aufer impietatem de vultu regis, et firmabitur justitia thronus ejus.*

2° *Pietatis commoda et fructus.* Primo. *Pietatis fructus pro piis.* Pietati vacare est animæ salus, VII, 124, 2: *Nonne melius est comedere et bibere de laboribus suis, et ostendere animæ suæ bona? Et hoc de manu Dei est.* Pii apud Deum et homines exaltantur, IX, 557, 2: *Sapiens in verbis producet seipsum, et homo prudens placebit magnatis.* Eorum in Deo jucunditas, XI, 149, 2: *Et creabit Dominus super omnem locum montis Sion, et ubi invocatus est, nubem per diem, et fumum et splendorem ignis flammantis in nocte: super omnem enim gloriam protectio. Et tabernaculum erit in umbraculum diei ab æstu, et in securitatem, et absconsionem a turbine, et a pluvia.* Pietas omnia a Deo impetrat, XVII, 113, 2. Pietas terram sterilem fecundat, *Job*, 148, 1. Pietas cum sufficientia magnus est quæstus, XIX, 255, 2: *Est autem quæstus magnus, pietas cum sufficientia.* Affert victus sufficientiam, 256, 1. Pii a Deo in temporalibus prosperantur, V, 54, 2: *Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum sublato.* Comparantur diebus festis, cur, X, 169, 2 et seq. Pii parentes sæpe egregia multaque sobole donantur, XIII, 407, 2. Iis nonnunquam dantur opes et gloria, nonnunquam negantur, V, 216, 2: *Mecum sunt divitiæ et gloria, opes superbæ et justitia.* Iis mala non occurrunt, sed impiis, X, 165, 1: *Timenti Dominum non occurrent mala, sed in tentatione Deus illum conservabit, et liberabit a malis.* Pietas eos ab omni adversitate liberat, V, 359, 1: *Desiderium impii munimentum est pessimorum; radix autem justorum proficiet.* Eos tuetur Deus ab insidiis impiorum, V, 274, 2: *Non affliget Dominus fame animam justi, et insidias impiorum subvertet*, 365, 2: *Dolus in corde cogitantium mala: qui autem pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium.* Piorum regna prolongat Deus, III, 636, 2.

Pios sæpe opprimi, impios dominari sinit Deus, XIV, 203, 1, 2; XX, 364, 1. Pii cur affligantur et impii prosperentur, VII, 300, 1, 2: *Est et alia vanitas, quæ fit super terram; sunt justi, quibus mala proveniunt, quasi opera egerint impiorum: et sunt justi, qui ita securi sunt, quasi justorum facta habeant, sed et hoc vanissimum judico.* Ut piis detur materia patientiæ, constantiæ, virtutis, XIV, 204, 1. Quomodo verum sit omnes pios persecutionem pati, XIX, 302, 1: *Omnes qui pie volunt vivere in Christo, persecutionem patientur.* Ab impiis ad ipsorum probationem exercentur, V, 278, 2. At non nocent illis fraudulenta molimina ipsorum, 365, 2 et seq.: *Non contristabit quidquid ei acciderit: impii autem replebuntur malo.* Nonnunquam de impiorum prosperitate queruntur, 99, 2. Quomodo sub regno impiorum investigentur, VI, 373, 1, 2. Piorum afflictio non erit perpetua, XIV, 610, 1, 2. Non ita ærumnis et passionibus premuntur ut impii, X, 329, 1, 2. Levius ferunt adversa quam impii felicitates, XI, 366, 2. In adversis sunt securi et intrepidi, V, 55, 2. In adversis constituti excitantur et roborantur, si cogitent Deum delectari nostra fortitudine et gaudio in adversis, IV, 248, 2: *Et dixit eis* (Nehemias): *Ite, comedite pinguia, et bibite mulsum et mittite partes his qui non præparaverunt sibi; quia sanctus dies Domini est, et nolite contristari: gaudium etenim Domini est fortitudo nostra* (*Vide* Adversitas, Afflictio).

Pii mortem non timent, XIX, 309, 2: *Ego enim jam delibor, et tempus resolutionis meæ instat.* In morte confidunt, V, 441, 2: *In malitia sua expelletur impius; sperat autem justus in morte sua.* Pii ante Christum in limbis descendebant, quomodo dicerentur tunc operum mercedem in die mortis accipere, IX, 358, 2: *Quoniam facile est coram Deo in die obitus retribuere unicuique secundum vias suas.* An pii ante impios resurgent, XIX, 133, 1: *Et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi: deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera.*

Secundo. *Pietatis fructus pro aliis.* Pii sua pietate urbes armis indomabiles subjugarunt, probatur id exemplis, VI, 118, 2 et seq.: *Civitatem fortium ascendit sapiens, et destruxit robur fiduciæ ejus.* Aliis suam pietatem affricant, X, 26, 2: *Volatilia ad sibi similia conveniunt, et veritas ad eos qui operantur illam, revertetur.* Quantum pietas parentum filiis prosit, XIX, 273, 1: *Recordationem accipiens ejus fidei, quæ est in te non ficta, quæ et habitavit primum in avia tua Loide,*

et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in (*Vide* Justi, Sancti ubi eædem materiæ quæ ad pietatem minus proprie spectant, explicatius exprimuntur).

3° *Pietatis exempla.* Pietas Judithæ, IV, 348, 1. Item Estheris, 375, 2. Item Judæ Machabæi, 431, 1. Pietas primorum Christianorum, 328, 2. Pietas populi Romani, VIII, 14, 2. Angliæ regum prisca pietas, 489, 2.

Pietas regum gentilium, IV, 221, 2. Quomodo pietatis simulacrum a Romanis pingeretur, XIX, 202, 1.

PIGER, PIGRITIA. 1° *Quid sit piger et pigritia, eorum indices et notæ.* Primo. *Pigritia corporalis.* Quis proprie piger dicatur, IX, 577, 1. Pigritiæ comites et indices, V, 567, 1. Piger est mollis et dissolutus, opera sua dissipat, V, 567, 1 : *Pigrum dejicit timor : animæ autem effeminatorum esurient.* Horret laborem, otium sectatur, *ibid.* Est effeminatus, *ibid.* Est similis Ocno, 568, 2 : *Qui mollis est et dissolutus in opere suo, frater est sua opera dissipantis.* Et asino, 155, 2. Manus suas condit sub axilla, VI, 36, 1 : *Abscondit piger manum suam sub ascella, nec ad os suum applicat illam.* Præ extrema ignavia manum ori applicare vix sustinet ut famem pellat, 36, 2; 314, 2: *Abscondit piger manum sub ascella sua ; et laborat si ad os suum eam converterit.* Non vult laborare ut cibum comparet, 36, 2. Non erubescit ob penuriam exprobratam, 48, 1 : *Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergo æstate, et non dabitur illi.* In hieme ob frigus laborare negligit, *ibid.* Ex uno desiderio in aliud labitur, 120, 2 : *Desideria occidunt pigrum; noluerunt enim quidquam manus ejus operari.* Ne cogatur laborare, fingit mille inanes metus et pericula, 155, 2 et seq.: *Dicit piger : Leo est foris, in medio platearum occidendus sum.* In lecto volvitur velut ostium in cardine, 313, 2: *Sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lectulo suo.* Etiam quiete utitur inquiete, 314, 1. Ejus contrarii motus, *ibid.* Multa movet, sed non promovet, *ibid.* Ipse sibi etiam videtur sapiens, 315, 1 : *Sapientior sibi piger videtur septem viris loquentibus sententias.* Putat se beatiorem consiliariis regum, 315, 1. Est loquax et garrulus, *ibid.* Item curiosus et dicax, *ibid.* Pigri sunt somnolenti, V, 161, 1 : *Usquequo, piger, dormies? quando consurges e somno tuo?* Volunt et nolunt, eorum voluntas est torpida et languida, ut nesciatur an velint an nolint, quidquid optant, optant inefficaciter, 376, 2 : *Vult et non vult piger, anima autem operantium impinguabitur.* Pigri paralogismus, VII, 171, 2. Pigritiæ emblema, VI, 36, 2.

Secundo. *Pigritia spiritualis.* Piger spiritualis non vult labores virtutum subire, et ideo in desideriis suis moritur, VI, 120, 2. Pigro videtur via virtutis dura, ardua et implexa, 464, 1 : *Iter pigrorum quasi sepes spinarum : via justorum sine offendiculo.*

Tertio. Pigritia justorum quæ sit, VII, 354, 2 : *In pigritiis humiliabitur contignatio, et in infirmitate manuum perstillabit domus.*

2° *Pigritiæ effectus et damna*, V, 567, 2; VII, 171, 1 : *Stultus complicat manus suas et comedit carnes suas dicens : Melior est pugillus cum requie, quam utraque manus cum labore et afflictione animi*, 353, 2. Pigri sunt torpidi, et evadunt fures, V, 275, 1 : *Egestatem operata est manus remissa ; manus autem fortium divitias parat.* Creant sibi suo tempore paupertatem, 290, 2: *Substantia divitis, urbs fortitudinis ejus : pavor pauperum, egestas eorum.* Sua pigritia a fortibus subjugantur, 369, 1 : *Manus fortium dominabitur; quæ autem remissa est, tributis serviet.* Quia nolunt laborare, nihil eorum quæ petunt obtinent, 376, 1. Piger in messe panem petens, a nullo accipit, VI, 48, 1 : *Propter frigus piger arare noluit : mendicabit ergo æstate, et non dabitur illi.* Ob otium ad egestatem redigitur, 99, 2 : *Cogitationes robusti semper in abundantia, omnis autem piger semper in egestate est.* Fames et egestas eum consumunt, 121, 1 : *Desideria occidunt pigrum; noluerunt enim quidquam manus ejus operari.* Ejus ager et vinea ob socordiam pessumeunt, 246, 1, 2 : *Per agrum pigri hominis transivi, et per vineam viri stulti : et ecce totum repleverant urticæ, et operuerant superficiem ejus spinæ, et maceria lapidum destructa erat.* Pigritia tota diffluit in cogitationes et otia, 120, 2. Mater est mœroris, tædii, desperationis, 122, 1. Murmurationi est conjunctissima, 313, 2. Piger omnibus exosus est, IX, 577, 1 : *In lapide luteo lapidatus est piger, et omnes loquentur super aspernationem illius. De stercore boum lapidatus est piger; et omnis qui tetigerit eum, excutiet manus.* Pigritia hominem inutilem et noxium reddit, *ibid.* Piger animam suam dehonestat, 325, 1 : *Peccantem in animam suam quis justificabit? et quis honorificabit exhonorantem animam suam?* Piger est flagellis ridendus, VI, 297, 2 : *Flagellum equo, et camus asino, et virga in dorso imprudentium.*

Pigritia spiritus quanta afferat mala, VI, 246, 2. Quantopere animæ noceat, 306, 1 : *Sicut acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger his qui miserunt eum.* Ejus remedium est audire, legere, meditari verbum Dei, V, 464, 2.

PIGMENIUS (S.). S. Pigmenius presbyter Romanus in cæcitate gratias agit, IV, 274, 2. Ejus generosum ad Julianum imperatorem responsum, I, 278, 1.

PIGMENTUM. Pigmenta metaphorice unguenta et alia significant, X, 272, 2.

PIGNERARE. Pignerare sibi aliquem, est eum sibi mancipare, XIII, 552, 2.

PIGNUS. 1° Pignus et arrha quomodo differant, XVIII, 594, 2. Pignora judicialia quænam a jurisperitis dicantur, XIII, 552, 2.

2° De pignore quid lex Mosis statuat, I, 617, 2.

Quid hæc lex tropologice significet, *ibid.* Pro pignore superiorem et inferiorem molam accipere, quomodo Deus vetuerit, II, 486, 2. Quid hoc tropologice significet, *ibid.*

3° Pignus sponsor exigat ab eo pro quo spondet, X, 76, 1, 2. Pignus sumendum ab ignoto pro quo fidejubes, VI, 64, 1. Pignus reddendum debitori pauperi, XII, 632, 2.

PILA. 1° Pila est mortarium : unde dicta vox, XIV, 279, 2.

2° Pila nomen proprium urbis quis sit locus: an urbs Tiberias, XIV, 279, 2. Esse dicitur vallis et vorago Mello, 280.

3° Pilæ templi triginta significant mystice totidem annos Christi, XII, 807, 2.

4° Pila quæ a ludentibus de manu in manum mittitur significat vitam hominum volubilem, et jugibus mutationibus obnoxiam, XI, 342, 2.

PILATUS. Pilatus quintus fuit Judææ præses datus a Tiberio imperatore, XVI, 90, 1. Pilato cur Christus sit traditus, XV, 596, 1, 2. Ei præsentatus, de tribus criminibus a pontificibus accusatur, 599, 2 et seqq. Sed ipse Pilatus illa negligens solum eum interrogavit an ipse esset rex Judæorum, 600, 1. Miratur Christi silentium, 601, 2. Ejus instantia ad eum liberandum, *ibid.* et seqq. Vere voluit eum liberare, XV, 602, 2; XVI, 609, 1. Ab uxore monetur ne in eum quid acerbius statuat, 603, 1, 2. Lavit manus quasi a sanguine Christi innocens : erat excors et leporinus, 605, 1. Curavit Jesum flagellari, 605, 2. Ejus in Christum lata sententia, 608, 2. Qua hora Christum ad crucem damnavit, 613, 2 et seqq. Eum condemnando tripliciter peccavit, 612, 2. Quomodo titulum crucis scripserit, 623, 2. Josepho Christi corpus concedens, factum suum aliquo modo texit, 639, 2. Reddidit id gratis : cur miratus sit quod jam obiisset, *ibid.* Dedit milites Judæis ad Domini sepulcrum custodiendum, 642, 1. Quid de Christo ad Tiberium imperatorem scripserit, 608, 2 et seq., 655, 2. An per uxorem conversus et Christianus effectus sit, 604, 1. In exilium Viennam missus se occidit, XV, 604, 1; XVII, 2, 1. Talione a Deo punitus est, XV, 604, 1.

PILEUS. Pileus sacerdotis Aaronici describitur, X, 459, 1. Pileos libertinæ conditionis insigne est, XVIII, 355, 1.

PILOSUS. Pilosi cur viri sint, non feminæ, IX, 691, 1.

PILUS. 1° Pilus unus sæpe comedentem strangulat, VI, 189, 1. Pili aquilæ sunt rapaces et voraces, XIII, 64, 1.

2° Pili symbolum sunt curiositatum, superfluarum cogitationum, appetitionum, et illecebrarum mundi hujus, XII, 540, 1, 2.

PINDARUS. Pindari lyricorum principis ori apis mel inserens, ejus eloquentiam præsignificavit, IX, 333, 1. Qua morte inhonesta obierit, V, 198, 2.

PINEDA. Pinedæ opinio de Tharsis improbatur III, 609, 2.

PINGUEDO, PINGUIS. 1° Pingues ut plurimum sunt stupidi, *Job*, 346, 2. Pinguis cibus magis nutrit quam macer, XI, 651, 1.

2° Pingues vocantur impii in Scripturis, *Job*, 346, 2. Pingue pecus et macilentum mystico sensu quænam sint, XII, 744, 1. Pinguedo mystico sensu est devotio, 800, 1.

PINNA. 2° Pinna Hebræis et angulum et pinnam significat, X, 103, 2. Pinnæ piscibus sunt instar alarum, XIV, 215, 2.

PINNACULUM. Pinnaculum templi super quo diabolus Christum statuit, quod fuerit, XV, 123, 1. Erat vestibuli fastigium, *ibid.* An fuerit pinnaculum acutum periboli et septi, *ibid.*

PINUS. Pinus symbolum est puritatis et virginitatis, V, 356, 2.

PIONIUS. Pionius martyr clavis ligno affixus fuit, XXI, 49, 1.

PIPPINUS. Pippinus Caroli Magni avus Pontifices Romanos mire est reveritus, XI, 592, 2.

PISANDER. Pisandri panicus metus, IX, 588, 1.

PISCARI, PISCATIO. 1° Piscatio recte fit de nocte, XVI, 641, 1. Piscatio ab apostolis usurpata est a Christi resurrectione, at non post Pentecosten, 640, 2.

Piscari in aqua turbida quid sit, X, 275, 1.

PISCATOR. 1° Piscatores dicuntur Chaldæi, XII, 134, 1. Piscatores arte fuerunt apostoli, XII, 134, 2; XIV, 215, 2.

2° Piscatores spirituales sunt apostoli, non venatores, XII, 852, 2. Quomodo hi sua retia exsiccent, *ibid.* Piscatores, id est apostoli, orbem subegere, XV, 132, 2. Piscatores item sunt Christus et diabolus, qua esca et quomodo uterque piscetur, XII, 715, 2.

PISCINA. 1° Piscinæ quid sint, VII, 96, 1. Piscina quid esset, quare ea juxta templum a Salomone extructa : unde dicta Probatica, XVI, 371, 1, 2 et seq. Ejus origo fabulosa, *ibid.* Cur dicta Bethsaida vel Bethesda, 371, 2. Erat plena ægris, *ibid.* Ejus aqua quomodo ab angelo moveretur, 373, 1. Ejus sanandi vis fuit supernaturalis et miraculosa, 373, 2. Quando illi ea vis accesserit, et adempta sit, *ibid.* Piscina Siloe ex fonte Siloe derivabatur, 460, 2

2° Piscinæ quid sint mystice, VII, 96, 1. Piscina, triplex oculorum pulchritudo significatur, VIII, 177, 1.

PISCIS. 1° Piscium diversa natura describitur I, 63, 2. Eorum quot sunt species, X, 413, 2 XIV, 214, 2. Pisces sunt creaturæ maris, XXI, 194, 1. Hi in sanguine vivere nequeunt extra aquam, *ibid.*, 2. In fine mundi verisimile est in mari et fluminibus ab aqua sanguinea emorituros, 298, 2. Pisces in aqua vivunt et ex ea et humore aluntur, XIV, 214, 2. Sunt aquei et humore luxuriant, *ibid.* Amant aquam dulcem, adeoque

in fluviis sæpe reperiuntur marini, IV, 292, 2. Pisces an et qui respirent, XIV, 216, 2. Nonnulli dormiunt, et qui, XIV, 216, 2; *Job*, 777, 2. Piscium silentium, unde oriatur, X, 361, 1; XIV, 214, 2. Habent cor, ejusque situm qualem homo, XIV, 216, 2. Pisces lucem fugiunt, hinc optime nocte capiuntur, XVI, 641, 1. Pisces hominis umbram fugiunt, IX, 477, 2. Piscium mira indoles et sagacia, X, 413, 2 Quique suos habent duces, XII, 715, 1; XIV, 214, 2. Solent agminatim et congregatim natare, XIII, 336, 1, 2. Majores pisces devorant minores, VI, 160, 2; XIV, 215, 1. Pinnas juxta caput habent, quasi alas quibus mare sulcant, XIV, 215, 2. Sunt velut naves natantes et velificantes, *ibid.* Sunt aliqui pisces semiaves, *ibid.* Ventre incubant aquis, *ibid*, Saliri debent ne putrescant, 216, 1. Facile ab esca illici se sinunt, *ibid.* Quam vagi sint et errent, *ibid.* Pedibus carent, sed pinnulas habent ut natent, *ibid.* Ad multam etiam ætatem perveniunt, *ibid.* Multos habent dentes, eosque acutos et serratos, *ibid.*, 2 Morbis laborant, non tamen pestilentia, *ibid.* Piscibus commodiores sunt imbres æstivi, et hiems serena, *ibid.* Generant ut homines, *ibid.* Sunt prolifici et fœcundi, quare, I, 428, 2; XIV, 216, 2. Conjugii fidem servant, IX, 610, 2 et seq. Amant suos fœtus, X, 90, 1. Voraces sunt et gulosi omnes, lubricos habent oculos, XIV, 216, 2. Habent memoriam, et vitam agunt rationi humanæ vicinam, 217, 1. Quorumdam piscium astutia, *ibid.* An mansuescant, *ibid.*, 2. Pisces vocantur reptilia, *ibid.*, 2.

2° Piscibus vescebantur prisci, XVI, 282, 1. Cur piscibus victitarent prisci homines temperantes, XIV, 217, 1. Pisces sunt obsonium, XVI, 641, 2. Iis abstinebant Pythagoræi, X, 361, 1.

3° Pisces in lege Mosaica cur non sacrificati fuerint, II, 4, 2. Sunt animalia innocentia, *ibid.* Sunt animalia valde imperfecta, *ibid.* Quinam mundi et liciti ad comedendum lege Moysis. 63, 2 et seq.

4° Piscis Tobiæ quis, IV, 291, 2; 292, 1. Piscis per Tobiam occisus diabolum significat, 293, 1. Et Christum, 293, 1; 303, 2.

5° Piscis mystice est Christus et christiani, XII, 852, 2, 2. Piscis assus a Christo post resurrectionem, et paratus suis in littore, unde productus, et quid mystice innuat, XVI, 643, 1 et seq. Symbolum est Christi, et quare, 282, 1. Piscium ad dexteram captorum captura miraculosa quid innuat, 641, 2; 642, 1; 643, 2. Pisces centum quinquaginta a Petro capti quid innuant, 643, 2. Pisces sunt typus hominum, XV, 334, 2. Eorum mores moribus hominum accommodantur, I, 63, 2; XIV, 214, 2. Quid tropologice significent squamæ piscium et pinnulæ, II, 64, 1. Piscis hieroglyphicum est odii, XX, 573, 2. Piscium porta in Jerusalem quare sic appellata, IV, 237, 1.

PISISTRATUS. Pisistrati vis in dicendo quanta fuerit, XX, 443, 1.

PISTICA. Pistica nardus quæ sit, XVI, 503, 2 et seqq. (*Vide* NARDUS).

PISTILLUM. Pistilla inferni sunt puncturæ conscientiæ, XIV, 281, 1. Pistillo nudior, calvior, retusior, proverbialiter de quo dicatur, VI, 207, 1; XIV, 281, 1.

PISTOR, Pistor et coquus priscis idem erat, XIII, 379, 1.

PISTRINUM. Ad pistrinum relegantur homines contumaces, VI, 354, 2.

PITHECI. Pitheci sunt simiæ, non homines, XII, 895, 2.

PITHO. Pitho fuit persuasionis dea, V, 263, 2 et seq.

PITHOMENA. Pithomena virgo vitam amittere maluit quam pudicitiam, XIII, 183, 2.

PITTACUS. Pittaci Mytilenæi philosophi clementia, VI, 86, 2; XVIII, 317, 2. Pittacus amplas Mytilenæorum donationes despexit, XIV, 204, 2. Pittaci ethica præcepta, IX, 80, 2.

PIURE. Piure oppidum in Rhœtiis terræ motu obrutum et haustum, XXI, 157, 2.

PIUS II summus Pontifex. Pii II Pontificis modestia, continentia, studia, II, 232, 1, 2. Quam æqua mente suorum cladem inaudierit, XII, 680, 1.

PIUS IV. Pii IV Pontificis emblema fuit virga et laurus cum hoc lemmate : *Pœna et præmium*, XIII, 529, 2.

PIUS V. Pius V in Pontificem electus, quid de se dixerit, XVI, 180, 2. Pii V de papatus onere sententia, II, 244, 1; X, 146, 1, 2. Pii V laus et elogium, IV, 162, 2; X, 146, 2. Publica lupanaria sustulit, lupasque intra certum locum redegit, IX, 528, 1. Quid circa medicos ægrum visentes statuerit, X, 275, 1.

PIX. Pix est superbiæ symbolum, IX, 383, 1.

PLACENS, PLACERE. 1° Quilibet placere Deo studeat, IX, 108, 1 : *Qui timent Dominum, inquirent quæ beneplacita sunt ei.* Placere Deo in omnibus studeamus, XX, 583, 1 : *Charissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. Et quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, et ea, quæ sunt placita coram eo, facimus.* Placere oportet Deo simul et hominibus, XVI, 88, 2: *Et Jesus proficiebat sapientia, et ætate, et gratia apud Deum et homines.* Placet diverse quis hominibus ac Deo, XVIII, 521, 1 : *Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem.* Placere nemo potest Deo et mundo, IX, 104, 1, 2; 105, 1 : *Væ duplici corde, et labiis scelestis, et manibus malefacientibus, et peccatori terram ingredienti duabus viis.* Placens Deo placari sibi inimicos a Deo sentit, V, 491, 1 : *Cum placuerint Domino viæ hominis, inimicos quoque ejus convertet ad pacem.*

PLACENTA. Placenta mellita cur daretur olim in epulo nuptiali sponsæ et convivis, XII, 613, 2.

Placentæ stellatæ offerebantur reginæ cœli, id est Lunæ sive Dianæ, 68, 2.

PLACIDUS. Placidus animus signum est sanctitatis, IX, 153, 1 : *Qui illam* (sapientiam) *diligit, diligit vitam, et qui vigilaverint ad illam, complectuntur placorem ejus.* Placidi sunt coagulum civitatis, V, 499, 2.

PLACIDUS (S.). S. Placidus adhuc puer S. Benedicto in disciplinam traditus, XII, 393, 2; XIX, 303, 2. S. Placidus absentem S. Benedictum sibi astantem vidit, XVII, 269, 1.

PLACILLA. Placilla imperatrix semper virum suum Theodosium humilitatis commonebat, XII, 612, 1. Quam sedulo filios suos educarit, XIX, 207, 1. In pauperes fuit munifica, II, 452, 2. Ejus pia in ægrotos charitas, XI, 483, 2.

PLACITUM. Placitum Deo quomodo tempus Evangelii dicatur, XVIII, 456, 2.

PLAGA. 1° *Plaga* in Scriptura vocatur ignis, gladius, tonitru, terræ motus, turbo, procellæ, etc., XIII, 563, 2. Vox hæc a Græcis desumpta est, *ibid.* Vox *plaga* aliquando etiam capitur pro assumento et commissura tapetis aut vestis, *ibid.* Plaga aliquando sumitur pro latere, angulo, extremitate, *ibid.* Plaga dolosa quæ dicatur, X, 39, 2; 40, 1.

2° Quas plagas Deus in impios immittat, X, 320, 2; 321, 1. Plagas suas quomodo Deus stillet, XI, 78, 2. Plagis, quas immittit Deus, hominum et familiarum superbiam sternere satagit, XIII, 360, 2. Illis peccata punit, et his illa adæquat, 608, 2.

Plagæ hominis mentem et oculos aperiunt, VI, 89, 1, 2; 90, 2. Plagæ sæpe docent sapere, X, 230, 2. Plagis multi fiunt meliores, XI, 399, 1. Plagæ piis ad coronam, impiis ad pœnam sunt, XIV, 539, 1 (*Vide* ADVERSITAS, AFFLICTIO). Plagæ Dei patienter ferendæ ob quatuor causas, XII, 94, 1.

3° Plagæ Ægypti quæ fuerint, XXI, 228, 2; 297, 1 (*Vide* ÆGYPTUS). Quid eæ repræsentarent, 297, 1. Plagæ Ægypti an ab angelo malo inflictæ, XVIII, 342, 2. Plagas Ægypti Moyses induxit, et etiam avertit, X, 452, 1.

Plagæ quæ Chananæis et Chaldæis immissæ, XIV, 251, 1.

Plagæ quatuor, quas describit Joel, erucæ, locustæ, bruchi et æruginis, quid significent, et an litteraliter an symbolice accipiendæ sint, XIII, 481, 1. Judææ sterilitatem significant, *ibid.* Vel hostes Judæam vastaturos, et clades cladibus successuras, *ibid.*, 2. Quinam hi quatuor hostes et vastatores fuerint, 483, 1. An quatuor monarchiæ; negatur, *ibid.* An soli Assyrii et Babylonii, et hoc negatur, *ibid.* Varius per eos denotatur Nabuchodonosor, aut quatuor ejus in Judæam expeditiones, *ibid.*, 2. Quatuor hæ plagæ adaptantur quatuor Josiæ filiis Joachas, Joakim, Joachim, et Sedeciæ, *ibid.* Allegorice per eas accipiuntur quatuor persecutiones Ecclesiæ, gentilium imperatorum, hæreticorum, malorum Christianorum, Saracenorum et Antichristi, *ibid.* Symbolice vero quatuor passiones et ægritudines animi, 484, 1.

Plagæ ante judicium quæ futuræ, XXI, 192, 2 et seqq. Plagarum et futurorum in fine mundi series et ordo, 154, 1. Plagis immissis visis Antichristiani sentient sibi has ob scelera immitti, 158, 1. Plagas quaslibet in impios evocabunt Elias et Henoch, 228, 2. Plagis Ægypti respondent plagæ in fine mundi immittendæ, 193, 1. Plaga prima ab angelo primo tuba canente immissa quæ fuerit, 193, 1, 2. Plaga sexta equestris exercitus quæ, 207, 2. Plagæ septem turbarum et septem phialarum in quibusdam sunt similes, in quibusdam dissimiles, 297, 1.

4° Plagarum numerus apud Judæos quadragenarium non excedebat, XVIII, 496, 2.

PLAGIARIUS. Plagiarii quales sint, II, 486, 2. Sunt raptores hominum, XIX, 182, 1.

PLAGIUM. Plagium est crimen, quo liber homo rapitur, venditurque in mancipium, XIII, 551, 1. Id vetitum lege divina et humana, *ibid.* Plagii pœna erat mors, I, 612, 1, 2.

PLANGERE, PLANCTUS. 1° Planctus fidelium ob mortem Christi, XIV, 511, 1, 2.

2° Planctus Judæorum super morte Josiæ regis, XIV, 511, 1. Planctus *Adadremmon* vel *Josiæ* est proverbium significans ingentem planctum, 513, 2. Planctus draconis quis sit, et qua occasione draco plangat, 70, 1. Plangere Adonim quid sit, et quinam eum plangant, XII, 561, 2; 562, 1.

3° Plangendi mortuos quis esset ritus, I, 583, 2; 584, 2. In planctu Judæi lacerabant suas vestes, XII, 276, 1. Planctus mortuorum moderatus licitus est, X, 278, 1, 2; 282, 2. Planctus quis super Stephanum factus, XVII, 91, 1.

4° Cur plangent in extremo judicio omnes tribus terræ, XV, 515, 1, 2. Plangent impii in die judicii, XXI, 24, 2.

PLANETA astrum. 1° Planetæ varios et miros habent motus, XX, 483, 2. Planetæ septem reguntur a septem angelis, XXI, 19, 1.

2° Planetæ sunt hæreticorum typus, XX, 676, 2 et seqq. Hoc nomen planetæ item aliis hominibus adaptatur, 677, 1. Planetæ septem repræsentant divinæ providentiæ attributa, XX, 23, 1. Iis comparantur septem Asiæ episcopi ad quos Joannes scribit, 34, 2; 42, 1.

PLANETA vestis. Planeta vestis sacra unde dicatur, XIX, 314, 1.

PLANITIES. Planities apta urbibus ædificandis, XIV, 536, 2.

PLANTA. Plantarum miracula, I, 55, 2 et seq. Plantæ similem habent animam et vitam ac animalia, XII, 759, 2.

PLANTA pedis. Plantæ mulieris stabiles laudantur, X, 15, 1 (*Vide* MULIER).

PLANTARIA. Plantaria vocantur ipsæ plantæ, quæ e semine ortæ, cum radicibus et terra propria transferuntur de uno loco in alium, XIII, 29, 2.

PLANUS. Planus idem est quod deceptor et sycopnanta, IX, 446, 1.

PLASMATIO. Plasmatio Dei sumus, *Job*, 249, 2; 250, 1, 2.

PLASTÆ. Plastæ idolorum quomodo nihil sunt, XI, 542, 2 (*Vide* IDOLUM).

PLATANUS. 1° Platanus unde dicta, ipsa describitur, IX, 642, 1; XII, 725, 1. Aquis gaudet; folia ejus arcent vespertiliones et noctuas, 642, 1. Quam nonnullæ late ramos extendant, earum umbra jucunda est, IX, 642, 1; XII, 725, 1. Quanto in pretio olim fuerit, sub ea convivari solebant veteres, atque inde vocatur *genialis*, XII, 725, 1. Ex earum baccis aqua et sale maceratis fit oleum, *ibid.* In Lydia platanum proceram quomodo Xerxes rex Persarum coluerit, *ibid.*

2° Platanis conferuntur principes et reges, XII, 725, 1.

PLATEA. 1° Platea non significat forum, ut putat Beza, XXI, 407, 1. Platea inter templum et atrium sacerdotum interjecta, quæ porrigebatur ex omni parte circa templum, illudque proxime ambiebat, describitur, XII, 811, 1. Cur dicatur latitudo, *ibid.*

2° Per plateas modeste incedendum, IX, 283, 1: *Noli circumspicere in vicis civitatis, nec oberraveris in plateis illius.*

3° Per plateas et vicos *Cantici* quidnam intelligatur, VII, 609, 1. Plateæ cœlestes ex auro mundo sunt, XXI, 401, 1. Repræsentant hæ sanctos communes, *ibid.*

PLATO philosophus. 1° *Platonis vita.* In ejus pueri ore sederunt apes, IX, 333, 1, 2. Plato latis erat humeris, 383, 2. Primo dictus est Aristoteles, XIII, 295, 1. Prodiit ex schola Ionica, XVIII, 583, 1. An Jeremiæ fuerit discipulus, XII, 4, 1. Solitudinem sectatus est, XII, 394, 1. Nunquam risit, IX, 572, 1. Iram suam est moderatus, et iratus servum castigare noluit, X, 366, 2. Miram habuit gratiam sermonis, XIX, 111, 1. Unde dictus Socrates minor, XIV, 128, 1. Quare academiam suam loco pestilenti elegerit, XVIII, 336, 1. Quid responderit Diogeni ridenti ideas quas docebat, IX, 129, 2. Regibus serviens irrisus est a Diogene, XIX, 120, 1, 2. Plato infamis fuit pæderastia, XVIII, 53, 1. Quomodo se ad judicium præpararet, XX, 488, 2, et seqq. Quia coluit astra et idola, hinc ejus salus desperata, XVIII, 52, 1. Historia de Platone christiano cuidam apparente fabulosa est, XIII, 464, 2. Platonis epitaphium, I, 598, 2.

2° *Platonis doctrina et errores.* Plato a Mose ideas suas mutuatus est, I, 653, 1. Multas e fabulis suis ex Mosis *Genesi* est mutuatus, XIV, 32, 1. Dictus est Moses Atticus, I, 648, 1; XVIII, 50, 1. Multa etiam a Salomone mutuatus, V, 3, 1. Cedit S. Paulo, XVIII, 3, 1. Ei studuerunt prisci Hebræi et etiam multi SS. Patres, X, 299, 2.

PLANULA. Planula instrumentum fabrorum lignariorum est, XI, 543, 2.

Platonis paradoxa et antilogiæ, XX, 167, 1. Platonis errores octo, I, 5, 1. Quid de Deo sentiat, XVII, 330, 1. Censebat heroes esse deos inferiores, 238, 2. Quam impia in *Politicis* doceat, XVIII, 653, 1.

Mundum per cubum ternarii factum esse ait, XIX, 84, 2. Quid de cœlo et stellis censeret, X, 392, 2.

Platonis de anima deliria, VII, 156, 1. Quid de anima sentiat, XVII, 122, 1. Animam in somno divinare et sapere censuit X, 194, 2. Quid censuerit de anima in morte corporis, IV, 310, 1. Ejus emblema de homine, VII, 413, 1.

Ejus dialogi omnes pene morales sunt, IX, 5, 1. Docet in republica bona colendum opum mediocritatem, XIX, 256, 2. Ejus lex de vino juvenibus interdicendo, XIX, 250, 1. Mortis memoria suos ad omnem honestatem stimulabat, V, 373, 2.

Mendacium probans suggillatur, V, 378, 1. Docet regibus et aliis hominibus subinde licere mentiri, in quo erravit, VI, 403, 2; IX, 229, 2; XVIII, 529, 2; 643, 1. Graviter delirat dum uxores omnibus communes esse vult, VI, 502, 2; XVII, 106, 2. Volebat omnes generandis liberis opera dare, XIV, 15, 2 et seq. Rempublicam imaginariam in libris *de Republica* descripsit, XIV, 368, 1.

PLATO abbas. Platonis Abbatis vis et efficacia in dicendo et persuadendo, I, 693, 1.

PLATONICI. Platonici deos medios animarum purgatores confinxerunt, XIX, 95, 1; 96, 2. Docuere mundum ab angelis conditum, 86, 1. Asserunt Deum mundum creasse ex materia sibi coæterna et increata, XVIII, 588, 1. Deum animam esse mundi, XIX, 76, 1. Item animas ante corpora in cœlo extitisse, XVIII, 588, 1. Dicunt corpus esse animæ sepulcrum, 448, 2. Censebant cœlos esse animatos, solem vivere, et stellas esse igneas, X, 472, 2; XVI, 435, 2. Platonici obscure SS. Trinitatem cognoverunt, XVIII, 50, 1. Platonici Evangelia honorarunt, XV, 2, 2.

PLAUSTRUM. Plaustrum magis stridet onustum re levi, quam gravi, XIII, 555, 1.

PLAUSUS, PLAUDERE. Plaudere manu, quid significet, *Psalm.* I, 308, 1. Plaudere est manibus pulsare in signum lætitiæ, V, 544, 1. Plausus populi regi adolescenti, VII, 188, 2 et seq. Plausus Romani in comœdiis favorem et gratulationem indicabant, XII, 548, 1. Plausus populi et acclamationes sunt inanis et levis aura, VII, 189, 2. Plausus sæpe vertitur in planctum in hoc mundo, IV, 459, 1.

PLAUTUS. Plautus poeta coævus Judæ, Jonathæ, et Simoni Machabæis, IV, 405, 1.

PLEBEIUS. 1° Plebeii sæpe sunt principibus opulentiores proportionaliter, V, 380, 1. Aliquando meliores sunt sacerdotibus, XV, 469, 2. Sunt aptiores ad dona Dei recipienda quam divites, XVII, 149, 1, 2. Plebeii, audita Joannis concione, ea moti sunt potius, quam pharisæi, XVI, 92, 1; 93, 2. Et magis ei favebant, XVI, 424, 2.

2° Plebeii collibus assimilantur, XIII, 646, 1.

PLEBS. 1° Plebi nemo dare peccandi ansam debet, nec eam offendere, IX, 226, 2 (*Vide* POPULUS).

2° Plebs Hierosolymitana primo in Christum miracula facientem bene effecta fuit, et eum admirata, postea ab eo facta alienior, XI, 620, 2. Plebis imperitæ de Messia falsæ opiniones, XVI, 423, 2. Aliqui tamen ex ea Christo crediderunt, 445, 1, 2.

3° Plebs tota olim in sacris respondebat, Amen, XVIII, 391, 2.

PLEGILLUS (S.). S. Plegillus sacrificans vidit Christum instar pueri in hostia, II, 53, 2.

PLEIADES. Pleiades quales, *Job*, 723, 2.

PLENITUDO. 1° Plenitudo manus est pugillus, VII, 171, 2. Plenitudo maris est plenum mare, XI, 525, 2. Plenitudo urbis sunt cives, XIII, 600, 2. Plenitudo temporis in Scripturis quid, *Psalm.* II, 181, 2. Plenitudo dierum qualis, *Job*, 350, 1.

2° Plenitudo divinitatis in Christo quænam inhabitarit, XIX, 86, 2. Quadruplex plenitudo in eo inhabitavit, 78, 1. Plenitudo sapientiæ gratiæ et gloriæ quomodo in Christo inhabitare dicatur, XI, 204, 2 et seq. (*Vide* CHRISTUS, DIVINITAS).

3° Plenitudo legis est dilectio, XVIII, 223, 1 (*Vide* AMOR DEI, DILECTIO, LEX).

PLINIUS. Plinius omnem divinitatem ponit in beneficentia, XX, 168, 2. Dei providentiam negasse videtur, XXI, 121, 2. Plinii mendacium de Mose, XVII, 176, 1. Plinius damnavit medicinam, X, 269, 2, 270, 2. Plinius accuratus in gemmarum natura describenda, XXI, 383, 1.

PLORARE, PLORATUS. Plorandi quare sunt mortui, X, 278, 1, 2; 280, 1. Ploratus Rachel in Rama auditus quid sit, XII, 225, 1, 2; 226, 1, 2.

PLUERE (*Vide* PLUVIA).

PLUMARIUM. Plumarium opus quod sit, XII, 608, 2.

PLUMBUM. Plumbi usus olim fuit in conflando, et ad scoriam alienamque materiam secernendam, quia vim habet liquandi, XII, 63, 1, 2. Plumbum liquatum aurum a scoria secernit, V, 524, 1. Eo argentum in igne conflatur, VI, 353, 2. Plumbo aurum et argentum expurgantur, non stanno, XIV, 406, 2. An adamantem frangat, *ibid.* Cur plumbo vasa testacea perliniantur, X, 294, 1.

PLURES. Inter plures non potest esse vera amicitia, IX, 192, 1, 2 (*Vide* AMICITIA).

PLUTARCHUS. Plutarchus vitas Græcorum cum Romanorum vitis comparavit, X, 529, 1. Ejus commentum Levitas dici a Lysio, id est Baccho, II, 203, 2. Ejus error de scenopegiis Judæorum, XVI, 417, 1, 2.

PLUTO. Plutonis regnum et etymon, VII, 357, 1. Pluto inferorum præses unde dicatur, XIV, 228, 1. Non est idem cum inferno, *ibid.*, 2.

PLUERE, PLUVIA. 1° Pluvia sequitur post fulgura, X, 402, 2. Deus perfectum habet pluviæ dominatum, *Job*, 136, 1, 2; 523, 1; 722, 2. Pluvia donum Dei est, XIV, 162, 2. Pluvia quando frugibus maxime necessaria sit, XII, 38, 2. Pluvia quando hominem lætificet, IX, 332, 1. Pluvia hiemalis copiosa est et refrigerans, XIV, 477, 1. Pluviæ prodigiosæ exempla, *Job*, 289, 1. Pluviæ vehementis noxa, VI, 365, 1, 2. Pluvia fœcunditatis et supplicii instrumentum, *Job*, 136, 1, 2. Pluvia sanguinis iræ cœlestis indicium, XXI, 193, 1. Pluviam Deus uni urbi subtrahit quam dat vicinis, XII, 663, 2.

2° Pluvia in Palæstina duplex est, in autumno et vere, una post æstatem cum jaciuntur semina, posterior ante æstatem et segetes maturas, utriusque ratio, V, 499, 1; XIII, 504, 1, 2. Pluvia matutina seu temporanea quæ in Palæstina dicatur, XIV, 476, 2.

3° Pluviæ extitere in latione legis Mosaicæ, licet id taceat Moses, XIX, 505, 1. Pluviam sua prece M. Antonio imperatore impetravit legio fulminatrix, 194, 2. Pluviam cœlo prohibebunt Elias et Henoch in fine mundi, XXI, 228, 2.

4° Pluvia est cœlestis doctrina, XI, 154, 2. Pluvia verna est symbolum regiæ clementiæ, V, 499, 2. Pluvia sterilis repræsentat imprudentem promissorem, VI, 270, 1. Pluvia symbolum est eruditionis et eloquentiæ, *Job*, 225, 2; 581, 1; 691, 1. Pluvia voluntaria quid sit, *Psalm.* I, 430, 2.

POCULUM. Pocula tria præcipua in conviviis, et quasi sacra, XI, 750, 2.

Poculum aureum Babylonis quod sit, XXI, 313, 2.

PODAGRA. Podagra tenui et simplici victu curatur, X, 128, 2.

PODERIS. 1° Poderis est tunica talaris, unde sic dicta, X, 25, 2; XI, 565, 2; XXI, 29, 2. Erat tunica usque ad pedes demissa, XIV, 386, 1. Fuit vestis sacerdotum Veteris Testamenti, XXI, 29, 2. Erat vestis doctorum, senatorum et sacerdotum, X, 25, 2. In veste poderis qua ratione totus orbis terrarum esset, XIX, 195, 1.

2° Poderis est symbolum perseverantiæ, X, 26, 2. Cur in podere appareat Christus Dominus Joanni in primo cap. *Apocalypseos*, XXI, 29, 1. Denotat ea pontificatum Christi, 30, 1.

PŒMEN abbas. Pœmen abbas prædixit se a feris devorandum, quia alium ipse a feris liberare noluit, VI, 227, 2. Diaconum suum a dæmone percitum molli responso liberavit, V, 446, 2.

PŒNA. 1° *Pœna et culpa correlativa*, VIII, 533, 1: *Quid enim dicet tibi: Quid fecisti? aut quis stabit contra judicium tuum? aut quis in conspectu tuo veniet vindex iniquorum hominum? aut quis tibi imputabit, si perierint nationes, quas tu fecisti?* Pœna quasi echo præviæ respondet culpæ, XI, 634, 2: *Multiplicatæ sunt enim iniquitates nostræ coram te, et peccata nostra responderunt nobis, quia scelera nostra nobiscum, et iniquitates nostræ cognovimus:* XIII, 187, 1: *Et amoto eo, jussit* (Daniel) *venire alium, et dixit ei: Semen Chanaan, et non Juda, species decepit te, et concupiscentia subvertit cor tuum:........*

Nunc ergo dic mihi sub qua arbore comprehenderis eos loquentes sibi. Qui ait : Sub prino. Dixit autem ei Daniel : Recte mentitus es. et tu in caput tuum : manet enim angelus Domini, gladium habens, ut secet te medium, et interficiat vos. Pœna peccato annexa est velut fune, V, 151, 1 : *Iniquitates suæ capiunt impium, et funibus peccatorum suorum constringitur.* Semper peccatorem persequitur, 395, 1 : *Peccatores persequitur malum; et justis retribuentur bona.* Pœna peccati peccanti quasi ex insidiis astat, X, 28, 1 : *Leo venationi insidiatur semper : sic peccata operantibus iniquitates.* Pœnam peccati non semper remittit Deus, etsi culpam remittat, XVII, 202, 1 : *Pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua, et roga Deum, si forte remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui.* Pœna peccati solvenda post remissam culpam et pœnam æternam, III, 483, 1 : *Dixitque Nathan ad David : Dominus quoque transtulit peccatum tuum; non morieris. Verumtamen quoniam blasphemare fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc, filius qui natus est tibi, morte morietur.* Pœna afflictionis non semper ex culpa, *Job*, 155, 2 : *Respondens autem Job, dixit : Utinam appenderentur peccata mea quibus iram merui et calamitas quam patior in statera! Quasi arena maris hæc gravior appareret; unde et verba mea dolore sunt plena.*

2° *Peccati pœna qualis in hac vita*, Psalm. II, 181, 1. Pœna respondere et commensurari debet culpæ ac peccanti, XIII, 354, 1 : *Et respondebit arrogantia Israel in facie ejus : et Israel et Ephraim ruent in iniquitate sua, ruet etiam Judas cum eis.* Pœnam Deus irrogat culpæ congruentem, XII, 302, 2; XIII, 608, 2. Pœna Dei nunquam peccatum hominis excedit, imo Deus punit citra condignum, *Job*, 155, 2; XXI, 326, 1, 2 : *Reddite illi sicut et ipsa reddidit vobis; et duplicate duplicia secundum opera ejus : in poculo quo miscuit, miscete illi duplum.* Pœna hujus vitæ parva est respectu æternæ, III, 629, 1; *Job*. 675, 1 : *Etiam cum dixeris : Non considerat, judicare coram illo, et expecta eum. Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur scelus valde.* Pœnæ decem peccati originalis, X, 326, 1. Pœnæ octo recensentur ruentis reipublicæ Judæorum, XI, 133, 1.

Pœnæ impiorum quales, *Job*, 437, 2 : *Eductus et egrediens de vagina sua, et fulgurans in amaritudine sua : vadent et venient super eum horribiles*; 504, 2. Pœna quam Deus avaris infligit, VII, 223, 2 : *Est et aliud malum quod vidi sub sole, et quidem frequens apud homines : vir, cui dedit Deus divitias, et substantiam, et honorem, et nihil deest animæ suæ, ex omnibus quæ desiderat : nec tribuit ei potestatem ut comedat ex eo, sed homo extraneus vorabit illud.*

3° *Cur Deus pœnas peccatoribus immittat.* Pœna propter culpam potissimum instituta, *Job*, 100, 1. Pœnas immittit Deus ut ad se recurratur, III, 148, 2. Pœna est peccati medicina, *Job*, 330, 2. Pœna aperit oculos quos culpa clauserat, *Psalm.* II, 497, 2. Pœnæ impiorum ad gloriam Dei tendunt, V, 488, 2 : *Universa propter semetipsum operatus est Dominus, impium quoque ad diem malum.* Pœna nocentium tuetur innocentes, VI, 41, 2.

4° *Quomodo pœna peccati vitari aut auferri queat.* Sapiens pœnam noxiæ impositam prudenter declinat, VI, 137, 1 : *Callidus vidit malum, et abscondit se : innocens pertransiit, et afflictus est damno.* Pœna ut auferatur a Deo, prius peccata auferenda per principes a populo, III, 43, 1, 2 : *Dixitque Dominus ad Josue . Surge, sanctifica populum, et dic eis : Sanctificamini in crastinum, hæc enim dicit Dominus Deus Israel : Non poteris stare coram hostibus tuis, donec deleatur ex te qui hoc contaminatus est scelere.* Pœna est vilis, ubi pura est conscientia, XIX, 63, 2 : *Et pax Dei quæ exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra et intelligentias vestras in Christo Jesu.* Pœnæ quomodo dulcescant, *Job*, 46, 1, 2. *Dominus dedit, Dominus abstulit : sicut Domino placuit, ita factum est : sit nomen Domini benedictum.*

5° *Pœnæ peccati æternæ post hanc vitam.* Pœnæ impiorum quales in inferno, *Job*, 504, 2. Pœnæ infernalis gravitas, IX, 221, 2; XIV; 205, 1. Pœna damnatorum ingens, XIX, 400, 2. Pœnæ damnatorum non sunt omnes æquales, XV, 265, 2 et seq. Pœnarum in inferno mira varietas, XXI, 288, 1, 2. Pœna hæresiarcharum in inferno in dies augetur, XIX, 250, 2. Pœna sensus in inferno maxime respondet peccato actuali, XVII, 243, 1. Pœna damni erit ibi gravissima, XV, 226, 2. Pœnæ damnatorum nunquam cessabunt, sed durabunt in æternum, XV, 537, 2 (*Vide* INFERNUS, PECCATUM).

6° *Pœnæ ab hominibus inflictæ.* Pœnarum genera quæ essent apud Romanos, II, 132, 2, Pœna et præmio stant respublicæ, XIII, 529, 1, 2.

POENI. Pœni erant e Phœnicia oriundi, XI, 355, 1. Pœni facile litteram R in S commutant, XV, 350, 2.

PŒNITENS, PŒNITENTIA. 1° *Pœnitentiæ etymon, definitio et natura.* Pœnitentiæ vox unde formetur, et in quo consistat, IX, 181, 1. Pœnitentia dicta quasi *pœnæ tenentia* aut *tentio*, XV, 95, 1; XVIII, 466, 3. Pœnitentiæ etymon et natura, VIII, 524, 1 : *Sed misereris omnium, quia omnia potes, et dissimulas peccata hominum propter pœnitentiam.* Pœnitentiæ origo, ratio, essentia, IX, 180, 1, 2. Ejus duo sunt actus : prior et primarius, dolere de peccato, quia est offensio Dei, cum serio illud deinceps cavendi proposito, qui est actus charitatis; posterior est vindicare in se peccatum admissum, qui est actus virtutis pertinentis ad justitiam, IX, 180, 2. Ad eam duo requiruntur : *primo*, conversio ad Deum, et *secundo*, vitæ in melius mutatio, 488, 1 : *Convertere ad Dominum, et*

relinque peccata tua; precare ante faciem Domini, et minue offendicula. Pœnitentia est conversio a peccato ad Deum, V, 444, 2. Pœnitentia est detestatio et dolor de præteritis, displicentia vitæ, et odium præteritæ lasciviæ, IX, 562, 1 : *Fili, peccasti? non adjicias iterum : sed et de pristinis deprecare ut tibi dimittantur*, XII, 548, 1 : *Contrivi cor eorum fornicans, et recedens a me; et oculos eorum fornicantes post idola sua : et displicebunt sibimet super malis quæ fecerunt in universis abominationibus suis.* Pœnitentia non est tantum emendatio morum in melius, sed et veteris vitæ per dolorem detestatio et destructio, XV, 95, 1 : *Pœnitentiam agite; appropinquavit enim regnum cœlorum.* Non in nuda vitæ mutatione, sed in castigatione et satisfactione consistit, XVIII, 465, 2 : *Quæ enim secundum Deum tristitia est, pœnitentiam in salutem stabilem operatur.* Pœnitentia est affinis et pars justitiæ, XX, 530, 1 : *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et justus, ut remittat nobis peccata nostra, et emundet nos ab omni iniquitate.* Est quasi quædam justitia, etsi non rigida, XII, 434, 2 : *Anima quæ tristis est super magnitudine mali, et incedit curva, et infirma, et oculi deficientes, et anima esuriens, dat tibi gloriam et justitiam Domino.* Pœnitentia includit etiam spem remissionis peccatorum, IV, 227, 1. Non pœnitet, qui non habet spem veniæ, *ibid.* Pœnitentia Lutheri et Calvini qualis, XVIII, 466, 2. Qualem pœnitentiam agnoscant moderni hæretici, II, 22, 2. Pœnitentia a Prophetis et ab Apostolis prædicata, quomodo differat, XVII, 420, 2 : *Auxilio autem adjutus Dei, usque in hodiernum diem sto, testificans minori atque majori, nihil extra dicens, quam ea quæ Prophetæ locuti sunt futura esse, et Moyses.*

Pœnitentia aut dolor non cadit in Deum, XIV, 55, 2 et seq. Pœnitere dicitur Deus, quando rem mutat, non pœnitere, quando non mutat, *Psalm.* II, 383, 2 (*Vide* DEI ATTRIBUTA METAPHORICA).

2° *Pœnitentiæ varia symbola.* Pœnitentia significatur tropologice per chrysolythum, I, 683, 2. Pœnitentia et compunctio per hostiam pro peccato significantur, II, 30, 1. Pœnitentiæ varii modi per sacrificium ovis, turturis et columbæ denotantur, 33, 1. Pœnitentiæ mortificatio per altare holocaustorum significatur, I, 665, 2. Significatur per labrum Mosis, 714, 2. In hoc lavare debent pedes suos sacerdotes nostri sacrificaturi, 715, 1. Pœnitentiæ typus Jordanis, III, 25, 1. Pœnitentiæ tria symbola, IV, 251, 1. Auroræ assimilatur, V, 116, 2. Dictamo herba repræsentatur, 198, 2. Pœnitentes per aquilonem denotantur, XII, 797, 2. Pœnitentia lino repræsentatur, 113, 1. Est christianismi nitrum et herba borith, 31, 2. Pœnitentia cum iride confertur, XII, 512, 1. Pœnitentiæ compunctio per turturem denotatur, XVI, 71, 2. Est optimum animæ collyrium, XXI, 86, 1. Cur dici possit mare vitreum, 102, 2 et seqq.

Quid sit baptismus pœnitentiæ, XVIII, 466, 1. Baptismus Pœnitentiæ est baptismus Joannis Baptistæ, XVII, 281, 1

3° *Pœnitentiæ necessitas.* Ejus commendatio fuit summa, finis et scopus prædicationis Christi, XV, 130, 2 : *Exinde cœpit Jesus prædicare : Pœnitentiam agite : appropinquavit enim regnum cœlorum.* Pœnitentia est peccantibus tabula salutis, IX, 487, 1 : *Pœnitentibus autem dedit viam justitiæ et confirmavit deficientes sustinere, et destinavit illis sortem veritatis.* Ea indigent omnes, XII, 217, 2 : *Quoniam tecum sum, ait Dominus, ut salvem te; faciam enim consummationem in cunctis gentibus, in quibus dispersi te; te autem non faciam in consummationem, sed castigabo te judicio, ut non videaris tibi innoxius.* Pœnitentia voluntaria peccata nostra punire debemus ne ea Deus puniat in futuro, XIV, 167, 1. Pœnitendum de occultis, *Job*, 328, 1. Pœnitentiam in hac vita agere nolens, postea ad hoc non habebit tempus, VI, 48, 1, 2 : *Propter frigus piger arare noluit : mendicabit ergo æstate, et non dabitur illi.* Est agenda in hac vita, quia in morte sera est et coacta, XVI, 177, 1, 2; 178, 1. Pœnitentia post hanc vitam frustranea est, imo impossibilis, XV, 527, 1 : *Fatuæ autem* (virgines) *sapientibus dixerunt : Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostræ extinguuntur. Responderunt prudentes, dicentes : Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis. Dum autem irent emere, venit sponsus; et quæ paratæ erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua*; XVIII, 401, 1. Pœnitentia in inferno locum non habet, X, 349, 2 : *Non est enim in inferno accusatio vitæ.* Pœnitentia maxime in morte opus est, X, 275, 1 : *Fili, in tua infirmitate non despicias teipsum, sed ora Dominum, et ipse curabit te. Averte a delicto, et dirige manus, et ab omni delicto munda cor tuum.* Pœnitere nemo potest, nisi per gratiam Dei ad pœnitentiam sit excitatus, XIV, 386, 1.

4° *Pœnitentia non bene in extremam vitam differtur*, IX, 180, 1 : *Non tardes converti ad Dominum, et ne differas de die in diem : subito enim veniet ira illius, et in tempore vindictæ disperdet te*; XII, 40, 2; 114, 2 et seq. : *Audite, et auribus percipite. Nolite elevari, quia Dominus locutus est. Date Domino Deo vestro gloriam antequam contenebrescat, et antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos : expectabitis lucem, et ponet eam in umbram mortis, et in caliginem.* Non est procrastinanda, IX, 181, 1; *Job*, 280, 1 : *Dimitte ergo me, ut plangam paululum dolorem meum, antequam vadam et non revertar, ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine, terram miseriæ et tenebrarum, ubi umbra mortis et nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat*; 782, 2. Pœnitentiæ seræ descriptio, XII, 74, 2 et seq. : *Milvus in cœlo cognovit tempus*

suum : turtur et hirundo, et ciconia custodierunt tempus adventus sui : populus autem meus non cognovit judicium Domini. Procrastinantes pœnitentiam, in fine pereunt, *Job*, 169, 2 : *Tempore quo fuerint dissipati peribunt : et ut incaluerit, solventur de loco suo.* Ad pœnitentiam exhortatio, I, 666, 1.

5° *Pœnitentiæ excellentia, effectus et fructus.* Primo. *Pœnitentia summopere propter fervorem Deo grata est.* Pœnitentia Deo semper grata, *Psalm.*, II, 373, 2. Pœnitentes Deo interdum sunt gratiores post culpam, quam ante; hac de re exemplum, I, 683, 2. Pœnitentia est Deo gratior quam torpida innocentia, XII, 451, 2 : *Sicut enim fuit sensus vester ut erraretis a Deo, decies tantum iterum convertentes requiretis eum.* Pœnitentia fervens sæpe Deo gratior est quam torpens innocentia, XVI, 121, 2. Pœnitentes solent esse innocentibus ferventiores, 205, 1 : *Ita dico vobis, gaudium erit coram angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam agente.* Pœnitentium lacrymæ sunt vinum angelorum, XVIII, 468, 2. Pœnitentia peccatores in justorum numero ponit, XVI, 128, 1 : *Propter quod dico tibi : Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Pœnitens publicus melior est quam benefaciens superbus, X, 373, 2.

Secundo. *Pœnitentia seria Deum laudat et glorificat*, IV, 228, 1. Pœnitens dum vitam emendat, sarcit injuriam Deo irrogatam, eique gloriam per peccatum ablatam restituit, XII, 114, 1; XVI, 209, 2 : *In se autem reversus, dixit..... Surgam, et ibo ad patrem meum, et dicam ei : Pater, peccavi in cœlum et coram te.* Post acceptam peccati remissionem Deum laudant, IX, 495, 1 : *Confiteberis vivens, vivus et sanus confiteberis, et laudabis Deum et glorificaberis in miserationibus illius. Quam magna misericordia Domini, et propitiatio illius convertentibus ad se!* Pœnitens quam esse gratus Deo debeat, IX, 111, 1.

Tertio. *Pœnitentiæ vis et efficacia in peccatis abolendis*, III, 44, 2 : *Et ait Josue ad Achan : Fili mi, da gloriam Domino Deo Israel, et confitere, atque indica mihi quid feceris, ne abscondas. Responditque Achan Josue, et dixit ei : Vere ego peccavi Domino Deo Israel, et sic, et sic feci.* VI, 90, 1 : *Livor vulneris absterget mala, et plagæ in secretioribus ventris.* XIV, 55, 1, 2. Omnia peccata solvit et tollit, IV, 547, 1 : *Quam bonum est correptum manifestare pœnitentiam! Sic enim effugies voluntarium peccatum.* Pœnitentia est animæ purificatio, XVI, 70, 2. Pœnitentiæ labor perditionem profligat, V, 510, 1. An per pœnitentiam tollatur omnis offensa ex animo Dei, ita ut amplius peccatori non sit offensus, XIV, 147, 1 : *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei, donec causam meam judicet, et faciat judicium meum; educet me in lucem, videbo justitiam ejus.* Delet peccatum e memoria Dei, XII, 634, 2 : *Si autem impius egerit pœnitentiam ab omnib' ' peccatis suis, quæ operatus est, et custodierit omnia præcepta mea, et fecerit judicium et justitiam, vita vivet et non morietur. Omnium iniquitatum ejus quas operatus est, non recordabor.* Mirabilia virtutis pœnitentiæ, *Job*, 307, 1. Pœnitentes per gratiam Dei a lapsu velut resurgunt, XVI, 76, 1 : *Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum.* Pœnitentia abolentur mala, *Job*, 273, 2 : *Miseriæ quoque oblivisceris, et quasi aquarum quæ præterierunt recordaberis.* Pœnitentia ostium spei et salutis aperit, XIII, 318, 1. Pœnitenti cui peccata condonata, etiam hic pœna subeunda, contra Calvinum, XI, 630, 2; 631, 1.

Quarto *Pœnitentia et vitæ conversio hominem Deo reconciliat et alium prorsus efficit.* Pœnitentia est reconciliatio Deo, XVII, 368, 2. Per eam ad Deum accedimus, XX, 182, 1, 2 et seq. : *Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis, Emundate manus, peccatores : et purificate corda, duplices animo.* Pœnitentes liberaliter a Deo excipiuntur, *Job*, 206, 1 : *Tu tamen si diluculo consurrexeris ad Deum, et Omnipotentem fueris deprecatus; si mundus et rectus incesseris, statim evigilabit ad te, et pacatum reddet habitaculum justitiæ tuæ.* Pœnitentia Deum non tantum ad misericordiam et amorem, sed et ad zelum parcendi, et tuendi pœnitentes excitat et accendit, XIII, 501, 1 : *Zelatus est Dominus terram suam, et pepercit populo suo.* Pœnitentia et vitæ conversio alium hominem facit, XII, 42, 2 : *Convertimini, filii revertentes et sanabo aversiones vestras. Ecce nos venimus ad te : tu es enim Dominus Deus noster. Vere mendaces erant colles et multitudo montium; vere in Domino Deo nostro salus Israel. Confusio comedit laborem patrum nostrorum ab adolescentia nostra, greges eorum, et armenta eorum, filios eorum, et filias eorum.* Ejus schema est aquila se depilans et renovans, XIV, 79, 2 : *Decalvare, et tondere super filios deliciarum tuarum : dilata calvitium tuum sicut aquila, quoniam captivi ducti sunt ex te.* Pœnitentia ex carbone facit carbunculum, XI, 179, 2. Pœnitentia pœnitenti omnes priores virtutes et merita restituit, XIII, 505, 2 : *Et reddam vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, et rubigo, et eruca, fortitudo mea magna, quam misi in vos.* Et addit ei novam gratiam, *ibid.* Pœnitentes post peccatum sæpe sunt fortiores quam ante lapsum, XIV, 343, 2 : *Magna erit gloria domus istius novissimæ plus quam primæ, dicit Dominus exercituum; et in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum;* 506, 2 : *Et salvabit Dominus tabernacula Juda, sicut in principio, ut non magnifice glorietur Domus David, et gloria habitantium Jerusalem contra Judam. In die illa proteget Dominus habitatores Jerusalem, et erit qui offenderit ex eis in die illa, quasi David : et domus David quasi Dei, sicut angelus Domini in conspectu eorum.* Pœnitentiæ aquæ frugiferæ, *Job*, 209, 2.

Quinto. *Pœnitentiæ dulcedo et gaudium.* Pœnitentium consolatio in suis mortificationibus, XIV, 610, 2 ; 611, 1. Pœnitentia omne sternit gaudium, 870, 2. Pœnitentiæ fructus testimonium bonæ conscientiæ, *Job*, 480, 1 : *Tunc super Omnipotentem deliciis afflues, et elevabis ad Deum faciem tuam.* Jam amara est, sed in cœlo dulcescit, VI, 61, 2. Pœnitens gaudet compungi, et lacrymis quasi epulis pascitur, V, 414, 1 : *Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Pœnitentia modica cum mentis hilaritate, melior est corporis magna afflictione cum murmuratione, V, 523, 1.

6° *Pœnitentiæ dignæ conditiones et dotes.* Primo. *Pœnitentia digna quæ sit*, XV, 101, 1 et seqq. : *Facite ergo fructus dignos pœnitentiæ.* Pœnitentiæ effigies et descriptio, 101, 2. Pœnitentia alia bona, alia mala, 597, 1 : *Tunc videns Judas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, pœnitentia ductus retulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus, dicens : Peccavi, tradens sanguinem justum.* Ejus forma a Patribus præscripta, XVIII, 407, 1. Ejus forma ex S. Ambrosio, XII, 376, 2 : *Cui comparabo te? vel cui assimilabo te, filia Jerusalem? cui exæquabo te, et consolabor te, virgo filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua : quis medebitur tui?* Eam congruam qui agant, rari sunt, IX, 177, 2. Pœnitentium qualis esse debeat sensus et oratio, pudor et contritio, IV, 225, 2 : *Domine Deus Israel, justus es tu : quoniam derelicti sumus, qui salvaremur sicut die hac. Ecce coram te sumus in delicto nostro, non enim stari potest coram te super hoc.* Pœnitentia congrua et singularis perfectorum quænam sit, II, 75, 1.

Secundo. *Pœnitentia debet esse vera, non ficta.* Pœnitentes quia ficti, non exauditi, IV, 541, 1, 2 : *Et cum nec ipse* (Antiochus) *jam fœtorem suum ferri posset, ita ait : Justum est subditum esse Deo, et mortalem non paria Deo sentire. Orabat autem hic scelestus Dominum, a quo non esset misericordiam consecuturus*, etc. Pœnitentia Esau ob vendita primogenita frustra fuit, X, 505, 1 : *Scitote quoniam et postea cupiens hæreditare benedictionem reprobatus est : non enim invenit pœnitentiæ locum, quanquam cum lacrymis inquisisset eam.* Pœnitentia vera quæ requirat cognitionem propriæ miseriæ, et cognitionem misericordiæ divinæ. *Psalm.* II, 372, 2 : *Si iniquitates observaveris Domine, Domine quis sustinebit? Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te, Domine.* Pœnitentiæ veræ officium, *Psalm.* I, 244, 1 : *Quoniam ego in flagella paratus sum, et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo, et cogitabo pro peccato meo.* Pœnitentis veri partes, IX, 177, 2 : *De propitiato peccato noli esse sine metu, neque adjicias peccatum super peccatum;* Iob, 245, 1 : *Tædet animam meam vitæ meæ, dimittam adversum me eloquium meum, loquar in amaritudine animæ meæ.* Pœnitentia in hac vita nunquam sera, si vera, V, 52, 1. Pœnitentia vera respondere debet peccatorum gravitati et multitudini, XV, 101, 2. Pœnitentes tantum Christum insequuntur, quantum peccantes eum fugerunt, XIX, 46, 2 : *Non quod acceperim, aut jam perfectus sim : sequor autem, si quomodo comprehendam in quo et comprehensus sum a Christo Jesu.* Pœnitentiæ sint proportionandæ corporis viribus, VI, 183, 2.

Tertio. *Pœnitentiæ sensui opera jungi debent.* Pœnitentiæ opera non est nuda resipiscentia, sed gemitus, saccus, cinis, jejunium, XIV, 53, 1. Pœnitentiæ actus et opera, I, 664, 2; XI, 678, 1, 2 et seq. : *Nonne hoc est magis jejunium, quod elegi? Dissolve colligationes impietatis, solve fasciculos deprimentes : dimitte eos qui confracti sunt, liberos et omne onus disrumpe. Frange esurienti panem tuum, et egenos vagosque indue in domum tuam : cum videris nudum, operi eum, et carnem tuam ne despexeris;* XVIII, 466, 1 : *Ecce enim hoc ipsum, secundum Deum contristari vos, quantam in vobis operatur sollicitudinem : sed defensionem, sed indignationem, sed timorem, sed desiderium, sed æmulationem, sed vindictam.* Pœnitentes intra solitudinem se abdant, XIII, 313, 1 : *Propter hoc ecce ego lactabo eam in solitudinem : et loquar ad cor ejus.* Pœnitentia in cinere et cilicio qualis, *Job*, 787, 1 : *Idcirco me reprehendo, et ago pœnitentiam in favilla et cinere.* Ejus actus in prisco Ecclesiæ more qui sint, XIII, 496, 1; XVIII, 467, 1, 2. Pœnitentia olim dura et rigida fuit in pane et aqua per pluras annos, XV, 131, 1.

Quarto. *Pœnitentia debet esse perseverans.* Vere pœnitentes tota vita sua peccata sua luxere, IX, 111, 1 : *Qui timent Dominum, custodiunt mandata illius, et patientiam habebunt usque ad inspectionem illius, dicentes : Si pœnitentiam non egerimus, incidemus in manus Domini ; et non in manus hominum;* 177, 2. *De propitiato peccato noli esse sine metu.* Pœnitentes in pœnitentia sint constantes, IX, 183, 1 : *Esto firmus in via Domini, et in veritate sensus tui et scientia; et prosequatur te verbum pacis et justitiæ.* Pœnitentia etiam non stabili aliquando placatur Deus, IV, 155, 2. Pœnitenti si in peccata relabatur, nihil prodest pœnitentia præterita ad gratiam et salutem, X, 211, 2 : *Qui baptizatur a mortuo, et iterum tangit eum, quid proficit lavatio illius? Sic homo qui jejunat in peccatis suis, et iterum eadem faciens, quid proficit humiliando se? orationem illius quis exaudiet?* Pœnitens sentit tentationes invitus, XV, 241, 1.

7° *Pœnitentiæ exempla.* Ejus schema et exempla, XII, 376, 1, 2. Pœnitentium variorum exempla, XI, 30, 1, 2. Pœnitentia Jobi accepta Deo, *Job*, 790, 1. Pœnitentia Judith qualis, IV, 332, 2. Pœni-

ɛentia Pauli, XVIII, 7, 1. Pœnitentium vita peccatoribus displicet, *Psalm.* II, 180, 1.

7° *Pœnitentia publica.* Pœnitentia publica quando et quare introducta sit, XVII, 368, 2. Pœnitentes publice olim non miscebantur cæteris fidelibus in ecclesia, XVI, 210, 1. Pœnitentiæ publicæ vis et virtus, IV, 324, 1. Pœnitentia publica Mariæ Magdalenæ, XVI, 123, 2.

PŒNITENTIA ut sacramentum. Sacramenti Pœnitentiæ typus in Veteri Testamento, II, 18, 2. Pœnitentiæ sacramentum Christus per modum judicii instituit, XVI, 634, 1 : *Accipite Spiritum sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; et quorum retinueritis, retenta sunt.* Pœnitentiæ sacramenti tres sunt partes : contritio, confessio, satisfactio, VI, 374, 2 : *Qui abscondit scelera sua, non dirigetur ; qui autem confessus fuerit et reliquerit ea, misericordiam consequetur;* XVIII, 465, 2.

PŒNITENTIARII. Pœnitentiarii Romæ cur virgas gestent ut judices, XV, 131, 1; XIX, 248, 2.

POETA. Poetæ erant Gentilium sapientes et prophetæ, quomodo dixerunt Deum esse in rebus omnibus, XVII, 335, 1. Poetæ quare Prophetæ dicantur, XVIII, 387, 1; XIX, 325, 1. Poetæ factum sive decretum Dei de quolibet homine per stamina Parcarum explicant, XI, 369, 1. Deum doctrinæ suæ inventorem asserunt, XIX, 304, 1. Poetæ veteres multas morales gnomas posteris tradidere, IX, 4, 2. Poetæ adamant fontes Heliconis, XII, 477, 1. Poetæ cur vocentur nugæ, XIV, 309, 1. Poetæ impuri sunt velut ranæ, I, 502, 1. Poetarum de Titanibus fabulæ, IV, 354, 1, 2. Item de sole, 391, 1. Poetæ coævi Judæ et Jonathæ, Machabæis, 405, 1.

POLEMO. Polemo, juvenis lubricus, a Xenocrate ad bonam frugem revocatus est, XII, 43, 1; XIII, 284, 2,

POLEMON eremita. Polemonis eremitæ in doloribus splenis patientia, I, 277, 2.

POLENTA. Polenta est farina hordeacea, IV, 338, 1.

POLITIA. Politia non adversatur religioni, XV, 479, 2.

POLITICISMUS. Politicismus tollit Deum, XIX, 474, 1.

POLITICUS. Politici consiliarii in aulis principum, III, 503, 2. Politici duplex habent cor, et quam sint noxii in republica, XVII, 117, 1; XX, 44, 1. Politicorum principia, XVIII, 638, 1. Politici politiam religioni præferunt, XVI, 498, 2 et seq. Ut statum suum stabiliant, religionem mutant et fidem, X, 500, 1, 2. Imo eam contemnunt, X, 522, 2. Principibus hæresim suadent ut statum suum stabiliant, XIII, 377, 1. Fallunt dum salutem spondent extra fidem Romanam, XVIII, 623, 2. Omnibus se in fide accommodant, 332, 1. Negant fornicationem esse peccatum, 293, 1. Pejerant sine conscientia, XX, 213, 1. Regnandi causa jus violant, V, 529, 2. Politicorum principia quæ obsint serio emendationis proposito concipiendo, 117, 1, 2 Politica consilia perniciosa, III, 619, 1, 2. Politici sunt seditionum folles, V, 511, 2. Cuivis vento et fortunæ se obvertunt, IX, 181, 1.

POLIUM. Polium herba sæpe in diem colorem mutat, XX, 47, 2.

POLLEX. Pollex digitus sic dictus quod cæteris virtute polleat, IV, 482, 1. Eo elevato vel suppresso, solebant prisci victoriam alicui annuere vel abnuere, *ibid.* Pollex dexter morsus iram et malum indicat, V, 512, 2. Pollices amputati Adonibesec, III, 114, 1.

POLLICERE. Pollicentes multa, et nihil dantes, similes sunt cypressis, IX, 556, 1.

POLLINCTOR, POLLINCTURA. Pollinctores qui sint, XII, 771, 2. Pollinctura corporum quæ Judæis usitata esset, XV, 640, 1.

POLYONYMI. Polyonymi olim erant viri et feminæ, I, 30, 2.

POLLUTIO. Pollutio esse peccatum dictat conscientia, XVIII, 63, 1. Id negarunt philosophi, 650, 2 et seq. Pollutio voluntaria semper est peccatum mortale, 567, 1; 568, 1. Pollutionis nocturnæ causæ, II, 96. 1.

POLLUTUS. Pollutum idem est quod commune aut immundum, XIX, 462, 1. Pollutus vocatur gentilis aut peccator : his non patet via ad Ecclesiam, sed tantum pœnitentibus, XI, 457, 1, 2.

Pollutus ea quæ tangit polluit, XIV, 344, 2.

Polluto templo per necem Zachariæ, desinunt oracula, IV, 175, 2.

POLONI. Poloni equites cur animalium exuvias in tergo in castris gestent, XII, 482, 2; XIV, 209, 1. Polonorum laus ob invocatum nomen Jesu ante conflictum, III, 162, 1. Poloni ob negatas decimas penuria affliguntur, II, 291, 1.

POLONIA. Poloniæ reges a Jagellone Magno descendunt, X, 432, 1. Regnum debent S. Adalberto, XIV, 499, 1.

POLTRO. Poltronis etymon, III, 114, 1.

POLYANDRIA. Polyandria quæ dicantur, et talia Romæ hodie multa visuntur, XII, 155, 1.

POLYARCHIA. Polyarchia non tam est regimen, quam seditio, VI, 364, 1.

POLYCARPUS (S.). S. Polycarpus fuit episcopus Smyrnæ, XXI, 47, 2. Quam gloriaretur christiano nomine, XVII, 252, 2. Ejus sanctitas et perfectio, XXI, 47, 2. Detestatus est hæreticos, XX, 636, 1. 2. Hæreticum Marcionem agnoscere noluit, XIX, 289, 1. S. Polycarpus diu vixit, XVIII, 19. Comprehensoribus suis mensam apponi jussit, XX, 373, 2. Interritus Herodi proconsuli respondit, XIX, 406, 2. Ejus in Christi fide tuenda et in martyrio constantia, II, 10, 1; X, 33, 2; XXI, 49, 1. Quoto anno Christi et ætatis martyrium obierit, XXI, 47, 2.

POLYCRATES. Polycratis Samiorum tyranni continua felicitas, I, 301, 1.

POLYCHRONIUS (S.). S. Polychronius quam mente in cœlo versaretur, XX, 490, 1, 2.

POLYCHRONIUS Apameæ episcopus. Polychronius commentarium in Ezechielem scripsit, XII, 472, 2.

POLYDAMAS. Polydamantis athletæ statua dicebatur in Olympia opem ferre febricitantibus, XXI, 90, 1.

POLYGAMIA. Polygamia Hebræis olim licita, V, 143, 1; VIII, 149, 1, 2; IX, 434, 2; X, 5, 1. Quomodo a Deo olim permissa, I, 208, 1. Olim apud reges usitata; etiamnum Turcis, Arabibus, Indis familiaris est, IV, 370, 2. Erat apud Romanos etiam infamis, et apud ethnicos tempore Christi abrogata, XIX, 210, 2.

POLYPUS. Polypus quomodo hostem declinet, VI, 137, 2. Polypi voracitas; ipse est invidorum symbolum, IX, 412, 2.

POLYXENA. Polyxena Trojana viva diis immolata a Græcis, XII, 71, 1.

POMUM. 1° *Pomum* commune multis fructibus vocabulum, VII, 552, 2. Illud Adamo vetitum, ficum fuisse multi censent, VII, 585, 1; XIV, 194, 1. *Pomum* vox dicitur a *potu*, XIII, 621, 1. *Pomi* vox generalis significat omnem fructum qui molliori cortice est, 404, 2; 620, 1. Pomi umbra jucundissima, VII, 553, 2. Pomorum custodia quid sit, XIV, 68, 2. Pomorum quæ præputia vetita comedi, cap. XIX *Levit.*, XIX, 88, 2.

2° Poma aurea fabrefacta lectos argenteos exornant, VI, 263, 1; 265, 2. Poma aurea et cydonia olim mensis respergebantur, cur, VI, 266, 1.

3° Pomo Christus apposite comparatur, VII, 552, 2. Pomum est crux Christi, 553, 1. Pomo comparatur vita hominis, XIII, 621, 1, 2 et seq. Pomum rotundum speciem orbis gerit, *ibid.*, 2. Poma in æstate matura et apta quæ decerpantur, symbolum sunt captivitatis opportunæ et punitionis tempestivæ, 620, 1.

POMPA. 1° Pompa plerumque nihil habet utilitatis et fructus, VI, 270, 1, 2. Pomparum mundanarum fugacitas, 184, 1, 2. Pompa hujus vitæ vitrea est, XXI, 327, 1; 331, 2.

2° Pompa regis Christi Jerusalem invecti, XV, 459, 1, 2. Cur eam adhibuit, 460, 1, 2.

POMPEIA. Pompeia Plotina Trajani uxor prudens fuit, X, 14, 1.

POMPEIUS. Pompeii Magni quæ esset tessera belli, IV, 538, 1. Pompeii stratagema, III, 162, 1. Frigidam cunctationem in bello habebat, XXI, 127, 2 et seq. Pompeii quæ generositas animi, XII, 147, 1. Tigranem regem supplicem sibi diu esse noluit, XII, 686, 1. Ejus insatiabilis ambitio, XIV, 221, 2. Undenam affectati regni suspicionem contraxerit, XXI, 338, 2.

Pompeius qua occasione et quomodo Judæos Romanis subjecerit, IV, 452, 2; XIV, 486, 2; XV, 478, 2 et seqq. Quas pœnas violati templi Hierosolymitani dederit, XIV, 504, 2.

POMPONIUS ATTICUS. Pomponius Atticus nunquam matrem offendit, XIX, 107, 1.

POMPONIUS MELA. Pomponii Melæ error de denominatione urbis Gazæ, XIII, 543, 1.

POMPOSUS. Pomposi ob magnitudinem fastus suggillantur, VI, 258, 2.

PONDUS. Pondera cur esse debeant ænea vel lapidea, V, 311, 1, 2. Eorum æquitatem inculcat Deus, 312, 1. Ponderum jus a Deo est, 495, 1. Ea inæqualia odit : ea qui habet, in justitiam peccat, VI, 57, 2. Ponderum æqualitas servanda, X, 365, 1. Pondera æqua curare est principis, XII, 843, 1.

PONERE. *Ponere messem* est metere, non demeti, XIII, 374, 2. *Ponere in pulvere os suum, et in cælum,* quid sit, XII, 395, 1, 2. *Ponere faciem* quid significet in prædicatoribus, 711, 1. *Ponere super cor*, quid Hebræis sonet, XIV, 569, 1.

PONTIANUS (S.). S. Pontianus quomodo leones cicuraverit, XIII, 82, 2.

PONTICUS. Pontici milites duri et asperi cur essent, XIV, 18, 1.

PONTIFEX. 1° PONTIFEX HEBRAICUS. 1° Pontifex omnis Judaicus ex Aarone descendebat, X, 456, 1. Pontifex apud Judæos erat tantum unus, sed alii minores sacerdotes dicti sunt quoque pontifices, XVI, 91, 2. Pontifices erant viginti quatuor, sive principes sacerdotum, quibus unus summus Pontifex præerat, IV, 131, 1. Pontifex summus ab aliis sacerdotibus quinque prærogativis differebat, II, 48, 2.

2° Pontificis summi vestes erant octo, II, 48, 1. Ejus vestes dicuntur virtutis, X, 457, 2. Eæ tropologice exponuntur, II, 48, 1; X, 458, 1. Ejus colores qui, XI, 141, 1; XII, 411, 1. Orbem universum veste sua repræsentabat, XIX, 195, 1. Ipse pontificalibus indutus erat velut propheta excipiendo Dei oracula, XI, 43, 2. Deitatem repræsentabat, X, 539, 2 et seqq. Duplicem gestabat tunicam, lineam et hyacinthinam, XXI, 29, 2. Ejus zona qualis fuerit, 30, 1, 2. In rationali intextum gerebat *Urim* et *Thummim*, XX, 610, 1. In rationali gerebat nomina duodecim tribuum, et quare, X, 459, 1. An templum ingrediens solemnioribus festis, adamantem gestaret, interdum splendentem, interdum obscuratum, I, 680, 2; XII, 523, 2 et seq. Erant in ejus veste talari malogranata et tintinnabula, I, 691, 2. Laminam auream gerebat in fronte, et in capite cidarim, X, 459, 1.

3° De ejus unctione, II, 48, 2. Hæc unctio significat in ecclesiastica hierarchia esse ordinem, *ibid.* Monebat pontificem quam aliis charitate et virtutibus antecellere debebat, 49, 1. Debebat esse sanctus, X, 459, 1. Mystice quid hæc significarit unctio, II, 48, 2. Durabat hæc per septem dies, et quare, 49, 2.

4° Ipse pontifex aliquando per se sacrificia obibat, X, 541, 2. Cur tecto capite et nudipes victimas immolaret, XVIII, 354, 1. Semel in anno po-

puli peccata expiabat, XIX, 453, 1. Sanctum sanctorum cum eodem thuribulo ingrediebatur et egrediebatur, et quidem fumigando, 433, 2.

5° Pontifex erat ipse judex legalium controversiarum, II, 458, 1. Item in dubiis juris, non autem in dubiis facti, aut mere civilibus, II, 459, 1 ; V, 494, 2. Ex scientia legis judicabat, II, 459, 1. Ejus judicium erat idem quod judicis, 460, 1. Pontifices usque ad Samuelem populum judicarunt, X, 462, 1. Circa judicialia et cæremonialia maxime, *ibid.* Pontifices post reditum e captivitate præfuerunt populo, tam in politicis quam in sacris, XII, 843, 1; XIV, 387, 1. Pontifices in lege veteri erant milites, IV, 425, 1, 2.

6° Pontifex non poterat lugere parentes defunctos, II, 136, 1. Id ipsum Gentiles imitati sunt, quod docetur exemplis, et pontifex veterum Romanorum orationem funebrem habens, vultum avertebat a funere, II, 136, 1. Quid hoc allegorice significet, *ibid.* Debebat ducere uxorem virginem, *ibid.*, 2. Quibus de causis, *ibid.* Quid hoc tropologice significet, quid allegorice, *ibid.* Non autem ex tribu sacerdotali, sed nobilem, 137, 1. Ex sententia S. Augustini nunquam vinum bibebat, 58, 1. Ejus opes, honor, potentia, 342, 2. Ejus peccatum æquatur peccato totius populi, 27, 1. Pontificum Synagogæ series, III, 279, 1. Pontificum tempore Siracidis succes-io, X, 533, 1. Pontificum Judæorum quorumdam series, IX, 19, 1.

7° Pontifices scelerati post tempora Zachariæ vocantur pastores stulti, XIV, 497, 1, 2. Sub ultimis temporibus, pontifices a Romanis præsidibus facile mutabantur, XVI, 608, 1. Pontificis Judæi quomodo in Christum jam damnatum sævierint, XV, 587, 1 ; 589, 1. Ei tria crimina coram Pilato objiciunt, 600, 1. Ei jam crucifixo insultant, suggillantes ejus miracula, 624, 2 et seq. Ei de cruce descendenti non credidissent, esto id jactent, 625, 2. Audita Christi resurrectione. eam abolere conantur, 654, 2. Hinc corrumpunt custodes pecunia : sed dum eam opprimere moliuntur, magis augent, *ibid.* et seq. Eorum perversitas, 655, 2. Quid custodibus sepulcri persuaserint, *ibid.* Quomodo eos apud Pilatum excusarint, *ibid.* (Vide Judæi, Pharisæi, Scribæ). Pontifices Judaici varii tempore Apostolorum nominantur, XVII, 126, 2.

II. Pontifex romanus. 1° Pontifex Romanus e cardinalibus assumitur, XVII, 395, 1. Eorum multi præter spem et electionem omnium electi, IX, 338, 1. Dum Pontifex inauguratur ad Lateranum deducendus, omnes præsules in equis albis ei adequitant, XXI, 140, 2. Quomodo ab episcopo Ostiensi benedicatur, XIX, 413, 2. Dum creatur nomen mutat, XIII, 1[illegible], 1, 2. Quis primus Pontificum nomen mutarit, *ibid.* Nullus eorum post S. Petrum dictus est Petrus, *ibid.* Solus Papa dici jubetur, cum ante octingentesimum quinquagesimum etiam episcopi papæ dicerentur, X, 428, 1. Cur dicatur *Sanctissimus Dominus*, XIII, 118, 1. Cur Beatissimus Pater, XV, 366, 1. Cur se vocet jam a S. Damaso servum servorum Dei, I, 162, 1 ; XI, 708, 1, 2 ; XII, 508, 2 ; XV, 452, 2.

2° Summus Pontifex est vicarius et successor Christi. X, 460, 2. In eo honoratur et colitur Christus, XI, 592, 1, 2. Honor qui ei exhibetur, merito exhibetur utpote Christi vicario, XIX, 150, 2 et seq. Non est Deus, 151, 1. Pontifices Romani vicario jure Christo in munere pascendi succedunt, XII, 741, 1. Eorum onus quam sit grave, X, 146, 1. Eorum tituli, XV, 368, 2. Eis in Petro datæ sunt claves, 370, 1, 2. Pontificis potestas in ligando quintuplex est, 371, 2. Quam etiam aliis inferioribus pastoribus communicat, restringit et adimit, *ibid.* Extendit se etiam in defunctos, *ibid.* et seqq. Qualis ejus sit in hoc potestas, 372, 2. Quis ab eo sub terra ligari vel absolvi mereatur, *ibid.* Est caput totius Ecclesiæ et omnium fidelium, XVI, 645. 2. Vocatur universalis episcopus, XX, 376, 2. Est verus et proprius episcopus Ecclesiæ Lateranensis, XIV, 391, 2. Est pastor generalis omnium fidelium, XVI, 475, 2. Est gubernator totius navis Ecclesiæ, XII, 701, 2. Est custos Ecclesiæ, XIV, 387, 1. Est summus hominum piscator, XVI, 109, 1. Hinc debet et per se, et per legatos, et sacerdotes a se missos infideles convertere, *ibid.* Sic primi Pontifices fecerunt, *ibid.*

3° Pontificis Romani in Ecclesiam auctoritas, XXI, 231, 2. Est oraculum veræ fidei, XVI, 263, 1. Ejus auctoritas infallibilis ad universalis Ecclesiæ administrationem, I, 690, 1. Est judex controversiarum fidei, XVIII, 527, 1. Pontifices Novi Testamenti in decretis fidei et morum, Christo dirigente, errare nequeunt, V, 494, 2. Eorum auctoritatem contra schismaticos tuetur S. Cyprianus, XIII, 392, 2. Nunquam publice a fide defecerunt, vel aliquem errorem contra fidem docuerunt, XVI, 263, 1. Pontifices duo, unus in Veteri, alter in Novo Testamento, cur in re gravissima lapsi, XVII, 177, 1. Pontifex Romanus etiam tyrannice regens non potest a populo et clero deponi, XIII, 392, 1. Et quia a Christo potestatem immediate accepit, nullo casu ab Ecclesia deponi potest, XV, 410, 1. Non est a concilio corripiendus, XV, 410 1.

Pontifex Romanus quare concilium convocare soleat, XVII, 66, 1. Semper conciliis generalibus præest tanquam caput totius Ecclesiæ, XVIII, 527, 1 ; XIX, 160, 1. Summus pontifex dispensare potest in voto solemni castitatis et in legibus, X, 13, 1, 2; XVIII, 277, 1. Ejus decreta non sunt anathema, XVIII, 519, 1. An possit cum consensu Ecclesiæ pontificatum Roma in aliam urbem transferre, XXI, 315. 1; 321, 2. Pontifex Romanus jus regibus dicere debet, XI, 520, 1. Imperat et præest regibus et imperatoribus, quo sensu, XX, 286, 2 Pedum ejus osculum asseritur, XI; 708, 1, 2.

Pontificis Romani corona e tribus partialibus constat. XIV, 433, 1. Cur talem coronam gestet, *ibid.* Est sponsus et princeps Ecclesiæ, regem Christum repræsentat quasi ejus vicarius, tribus orbis partibus præest : æquitas summa in eo requiritur, *ibid.* Est sacerdos SS. Trinitatis. omnes virtutes in eo esse debent, *ibid.* Cujus rei illum corona moneat, *ibid.*, 2. Recte si pontificatu fungatur, imponit coronam pontificiam capiti Jesu Christi, *ibid.* Pontifex Romanus cur crucem adamantinam gerat, etiam dum celebrat, I, 680, 2 ; XII, 523, 1; XIII, 613, 2.

4° Pontifex Romanus solemniter celebrans solus circum se habet in altari septem candelabra, cur, XXI, 29, 1. In festo Paschæ et SS. Petri et Pauli quam solemniter celebret, X, 541, 2. Quo ritu populum in festo Ascensionis Dominicæ benedicat. 543, 1. Populo benedicens cur digitos attollat ad supputationem numeri 6,500, mystice exponitur, XXI, 334, 2. Quando rosam benedicat, et cur, IX, 639, 2. Die Jovis sancta duodecim pauperibus pedes lavat, et vestem donat, XVI, 526, 1. Apostolicam benedictionem suis litteris præmittit, XVIII, 43, 1. Episcopos vocat fratres, XVIII, 421, 1 ; XX, 376, 1.

5° Summo Pontifici quantopere obediendum, XVII, 395, 1. Pontifici Romano debitæ sunt decimæ, II, 289, 2. Earum loco annatas accipit, *ibid.* Pontifex Romanus quare non debeat esse pauper, VII, 256, 1.

6° In Pontificem Romanum sunt injurii Anglo-Calvinistæ, XXI, 12, 2. Eum dicunt hæretici esse Antichristum, XIII, 160, 2. Pluribus id negatur, XIII, 160, 2; XIX, 150, 2 et seq.; 155, 2 ; XXI, 229, 2. Non est bestia maris, ut fingunt hæretici, XXI, 253, 2; 255, 1. Pontifex Romanus an sit cornu parvulum, XIII, 90, 2. Pontifex Romanus custodem et tutorem habet S. Michaelem, tentatorem Luciferum, XIV, 381, 1. Animatur ad generose contra hunc certandum, *ibid.* Habet SS. Michaelem et Gabrielem pro custodibus, XV, 403, 1.

7° Pontificum Romanorum omnium brevis est vita, XX, 427. 1. Eorum nullus annos Petri, id est viginti quinque annos Pontificatus attigit, cur id fiat, IX, 310, 1; XI, 473, 1; XII, 643, 1; XXI, 52. 1, 2. Multi paucis mensibus, multi paucis diebus sedi præsederunt, et Ecclesiæ præfuere, IX, 310, 1; XII, 643, 1. Pontifices Romani primi per trecentos annos ob fidem Christi necati sunt, XVI, 192, 2; 473, 2. Pontifices quam multi adhuc futuri usque ad finem mundi : et quot anni singulis probabiliter attribuendi, juxta prophetiam S. Malachiæ archiepiscopi, XXI, 353, 2. Pontificem angelicum qualem promiserit Hieronymus Savonarola, XIV, 380, 2. In fine sæculi Pontifex Romanus erit episcopus urbis Romæ, licet exul et expulsus, XXI, 314, 2. Tempore Antichristi, Roma occupata et vastata alio sedem non transferent, 321, 2.

III. Pontificis quæ sint dotes. Pontifex non debet intrudi, sed eligi et assumi, XIX, 394, 1. Ejus tres dotes, quæ etiam Christo competunt, 393, 1. Ex hominibus assumi debet, *ibid.* Et pro hominibus constitui, *ibid.* Offerre debet pro hominum peccatis, *ibid.* Quomodo cum peccantibus agere debeat, 393, 2. Pro populo orare debet, XVIII, 149, 1. Pontifices pii orbem lætificant (*Vide* Prælati, Sacerdotes).

PONTIFICATUS. I. Pontificatus judaicus. Pontificatus solis Aaronis posteris fuit a Deo addictus, X, 460, 1, 2 ; 461, 1, 2. Est Phinees promissus perpetuus, etsi ad tempus ad alios sit translatus, X, 463. 1. Pontificatus, deficientibus legitimis hæredibus, ad Mathathiam devolutus est, IV, 517, 1. 2. Pontificatus apud Judæos arbitrio Romanorum præsidum sæpe mutabatur, XVI, 499, 1. Non tamen erat annuus, *ibid.* In pontificatu ineundo vel deponendo sacer annus erat in usu, XVII, 126, 1.

II. Pontificatus Romanus. Pontificatus Romanus etiamnum manet, et nunquam a sui exordio desiit, XXI, 246, 1; 317, 2. Ejus extinctionem semper, sed frustra sperant hæretici, 347, 2 et seq. Pontificatus, Roma in fine mundi eversa, an alio transferendus, 321, 2.

Pontificatus est onus onerum, III, 338, 2. Pontificatum Romanum multi Pontifices fugerunt, II, 244, 1. Pontificatus honor et vita brevis est, XII, 642, 2.

PONTIFICIUS. Pontificii canones astruuntur, XVIII, 397, 1 (*Vide* Canones).

PONTUS. Pontus est regio Asiæ Minoris, vicina Ponto Euxino, XX, 238, 2. Ejus incolæ mire barbari erant, 238, 2; 359, 1. Apud eos erat antrum Cerberi et alia barbaries, 238, 2. Duros homines progignit, 359. 1.

PONTUS EUXINUS. In Pontum Euxinum cur crebro pisces migrare soleant, XIV, 214, 2. Ponto Euxino dominabantur Assyrii et inde petebant milites, 18, 1. In eum an Jonas ejectus, negatur, 42, 1, 2. Ejus distantia per mare a Joppe, *ibid.* Sedem inferni Homerus collocat juxta Pontum Euxinum, cur, XXI, 145, 2 et seq.

POPIELUS. Popielus Poloniæ rex a muribus comestus est, II, 474, 1; XII, 633, 2; XIX, 214, 2.

POPILIUS. P. Popilius Lænas legatus Romanus cur ad Antiochum Epiphanem missus, IV, 414, 2. Popilius Antiochum Epiphanem virga circumscripsit, jussitque Ægypto excedere, XIII, 105, 1; 155, 1. Quam generose Antiochum Epiphanem bello in Ptolemæos abstinere jusserit, 410, 2.

POPINA. Popina tropologice appellari potest superliminare crapulæ, XIV, 503, 1.

POPULARIS. Popularis auræ pericula, IX, 226, 1.

POPULOSUS. Populosæ urbes et regiones, ut se in pace conservent, oportet ut multos civium, præsertim otiosos et inquietos, et pugnaces, foras emittant, XIV, 192, 2.

POPPÆA. Poppæam, Neronis concubinam, quando Paulus Christo sit lucratus, XVII, 444, 2.